AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (kibővített első tanács)

2009. június 10. *

A T-257/04. sz. ügyben,

a **Lengyel Köztársaság** (képviseli kezdetben: J. Pietras, később: E. Ośniecka-Tamecka, T. Nowakowski, M. Dowgielewicz és B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: M. Szpunar ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik kezdetben: A. Stobiecka-Kuik, L. Visaggio és T. van Rijn, később: M. van Rijn, H. Tserepa-Lacombe és A. Szmytkowska, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a 2004. február 10-i 230/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 39., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 42. kötet, 443. o.), valamint a 2004. április 20-i 735/2004/EK

* Az eljárás nyelve: lengyel.

bizottsági rendelettel (HL L 114., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 111. o.) módosított, a mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésekről szóló, 2003. november 10-i 1972/2003/EK bizottsági rendelet (HL L 293., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 474. o.) 3. cikkének, 4. cikke (3) bekezdésének és 4. cikke (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdésének megsemmisítése iránt benyújtott keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (kibővített első tanács),

tagjai: V. Tiili (előadó) elnök, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białecka, K. Jürimäe és S. Soldevila Fragoso bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. június 16-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita alapját képező tényállás

1 2003. november 10-én a Bizottság elfogadta a mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésekről szóló 1972/2003/EK rendeletet (HL L 293., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 474. o.).

2 Ezt a rendeletet a Belga Királyság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, Írország, az Olasz Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai), és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között, a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló, Athénban 2003. április 16-án aláírt és a Lengyel Köztársaság által 2003. július 23-án megerősített szerződés (HL L 236., 17. o.; a továbbiakban: csatlakozási szerződés) 2. cikkének (3) bekezdése, valamint a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai

Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló, a csatlakozási szerződéshez csatolt okmány (HL 2003. L 236., 33. o.; a továbbiakban: csatlakozási okmány) 41. cikkének első bekezdése alapján fogadták el.

3 A 2004. február 10-i 230/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 39., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 42. kötet, 443. o.) és a 2004. április 20-i 735/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 114., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 111. o.) módosított e rendelet lényegében és a jelen jogvitát illetően bizonyos mezőgazdasági termékekre vonatkozóan az egyébként alkalmazandó közösségi szabályokhoz képest átmeneti eltéréssel többek között egy adózási rendszert vezet be.

4 Így az említett rendelet 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Felfüggesztő eljárás

(1) E cikket a csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől, valamint a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet […] 20. és 214. cikkétől eltérve kell alkalmazni.

(2) A 4. cikk (5) bekezdésében felsorolt azon termékekre, amelyek 2004. május 1-je előtt a Tizenötök Közösségében vagy egy új tagállamban szabad forgalomban voltak, és 2004. május 1-jén átmeneti megőrzés alatt vagy a 2913/92/EGK rendelet 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és (16) bekezdésének b)–g) pontjában meghatározott vámjogi rendeltetések vagy vámeljárások valamelyikének hatálya alatt állnak [helyesen: a kibővített Közösségben], vagy amelyek a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes *erga omnes* behozatali vámtételt kell alkalmazni.

Az első albekezdést nem kell alkalmazni a Tizenötök Közösségéből exportált termékekre abban az esetben, ha az importőr bizonyítja, hogy nem került sor export-visszatérítés igénylésére az exportőr ország termékeire vonatkozóan. Az importőr kérésére az exportőr gondoskodik arról, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság rávezesse a kiviteli nyilatkozatra azt a tényt, hogy nem igényeltek export-visszatérítést az exportőr ország termékeire.

(3) A 4. cikk (5) bekezdésében felsorolt, harmadik országokból érkező termékekre, amelyek 2004. május 1-jén egy új tagállamban a 2913/92/EGK rendelet 4. cikke (16) bekezdésének d) pontjában említett aktív feldolgozás, vagy 4. cikke (16) bekezdésének f) pontjában említett ideiglenes behozatal alatt állnak, és amelyeket ezen a napon vagy azt követően bocsátanak szabad forgalomba, a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes, a harmadik országokból érkező termékekre vonatkozó importvám alkalmazandó."

5 Az említett rendelet 4. cikke előírja:

„A szabad forgalomban lévő árukra vonatkozó díjak

(1) A csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének sérelme nélkül, és abban az esetben, ha a nemzeti szinten nem alkalmazandó szigorúbb előírás, az új tagállamok a szabad forgalomban lévő termékekből 2004. május 1-jén meglévő többletkészletek tulajdonosaira díjat vetnek ki.

(2) Az egyes tulajdonosok többletkészleteinek meghatározásakor az új tagállamok különösen a következőket veszik figyelembe:

a) a rendelkezésre álló átlagos készletek a csatlakozást megelőző években;

b) a kereskedelmi szerkezet megoszlása a csatlakozást megelőző években;

c) a készletek képzésében szerepet játszó körülmények.

A többletkészlet fogalma egyaránt vonatkozik az új tagállamokba importált termékekre s az ezen államokból származó termékekre. A többletkészlet fogalma azon termékekre is vonatkozik, amelyeket az új tagállamok piacaira szánnak.

[…]

(3) Az (1) bekezdésben említett díjat a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámtétel szerint határozzák meg. A nemzeti hatóságok által beszedett díjból származó összeg az új tagállam nemzeti költségvetéséhez van rendelve.

[…]

(5) E cikket a következő KN-kódok alá tartozó termékekre kell alkalmazni:

[…]

– Lengyelország esetében:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [1702 30 10 kivételével], 1702 40 [1702 40 10 kivételével], 1702 90 [a következőkre korlátozva: 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75, 1702 90 79], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[…]

(6) A Bizottság hozzáadhat termékeket az (5) bekezdésben megállapított listához, vagy törölhet termékeket onnét.”

6 A módosított 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő listán felsorolt termékek közül hetet, vagyis a 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 és a 2008 30 75 KN-kód alá tartozó termékeket a listára 735/2004 rendelet alapján vették fel. A 735/2004 rendelet csupán a szóban forgó listát, és nem az 1972/2003 rendelet jelen kereset keretében vitatott más rendelkezéseinek a szövegét módosította.

Eljárás

7 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2004. június 28-án benyújtott keresetlevelével a Lengyel Köztársaság előterjesztette a jelen keresetet.

8 Mivel a jelen ügyben a Bíróság előtt folyamatban lévő C-273/04. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben felvetett értelmezési kérdéssel azonos értelmezési kérdés merül fel, az Elsőfokú Bíróság harmadik tanácsának elnöke a Bíróság alapokmánya 54. cikke harmadik bekezdésének és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 77. cikke a) pontjának és 78. cikkének megfelelően a 2006. július 11-i végzéssel a Bíróság ítéletének kihirdetéséig felfüggesztette a jelen ügyben folyó eljárást.

9 A C-273/04. sz., Lengyelország kontra Bizottság ügyben 2007. október 23-án hozott ítéletével (EBHT 2007., I-8925. o.) a Bíróság úgy döntött, hogy elutasítja a szóban forgó keresetet, miután határozott az ügy érdeméről anélkül, hogy döntött volna a Tanács által felhozott elfogadhatatlansági kifogásról.

10 Mivel az Elsőfokú Bíróság tanácsainak összetétele megváltozott, az előadó bírót az első tanácshoz osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.

11 Az Elsőfokú Bíróság 2008. január 8-i határozatával, mivel úgy értelmezte a Lengyel Köztársaságnak a nagytanács elé utalásra irányuló kérelmét, hogy az, másodlagosan, az ügynek egy öt bíróból álló tanács elé utalására irányul, az eljárási szabályzat 51. cikke 1. §-ának második bekezdése értelmében, amely szerint az ügyben legalább öt bíróból álló tanács határoz, ha valamely, az eljárásban félként részt vevő tagállam ezt kéri, az első tanács javaslata alapján a kibővített első tanács elé utalta az ügyet.

12 2008. április 11-én az Elsőfokú Bíróság néhány írásbeli kérdést tett fel a Bizottságnak, amely az előírt határidőn belül eleget tett e felhívásnak.

13 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság (kibővített első tanács) úgy határozott, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt.

14 A 2008. június 16-i tárgyaláson a felek előadták érveiket és válaszaikat az Elsőfokú Bíróság által feltett kérdésekre.

15 A Lengyel Köztársaság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– semmisítse meg a módosított 1972/2003 rendelet 3. cikkét és 4. cikkének (3) bekezdését, illetve 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdését;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

16 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet teljes egészében;

– a Lengyel Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

17 Anélkül, hogy formálisan elfogadhatatlansági kifogást hozott volna fel, a Bizottság az ellenkérelmében arra hivatkozik, hogy a keresetet határidőn túl nyújtották be, ezért az elfogadhatatlan.

18 A Bizottság emlékeztet, hogy az EK 230. cikk ötödik bekezdésének megfelelően valamely rendelettel szembeni keresetet a rendelet kihirdetését követő tizenötödik naptól számított két hónapos határidőn belül kell megindítani. Ezért mivel az 1972/2003 rendeletet a Hivatalos Lapban 2003. november 11-én hirdették ki, az e rendelettel szembeni kereset benyújtásának határideje 2004. február 4-én éjfélkor lejárt.

19 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a csatlakozási okmány nem ír elő olyan szabályt, amely lehetővé tenné az EK 230. cikk által meghatározott határidőtől való eltérést. A Bizottság úgy véli, hogy a Lengyel Köztársaság számára rendelkezésre álló keresetindítási határidő kiindulópontjaként az 1972/2003 rendelet kihirdetésének időpontjától eltérő időpont meghatározása azzal járna, hogy az új tagállamok esetében a korábbi tagállamok számára előírt keresetindítási határidő lejártának időpontjától eltérő időpontot vezetne be.

20 Álláspontjának alátámasztására a Bizottság a Bíróság C-194/01. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletére (EBHT 2004., I-4579. o.) hivatkozik. A Bizottság úgy véli, hogy a Bíróság ebben az ítéletben megállapította, hogy az új tagállamok a csatlakozást követően nem indíthatnak közösségi jogi aktus megsemmi-

sítése iránti keresetet, amikor a megtámadásra nyitva álló határidő a csatlakozásuk napja előtt lejárt (41. pont). A Bizottság hivatkozik továbbá a Bíróság 39/81., 43/81., 85/81. és 88/81. sz., Halyvourgiki és Helleniki Halyvourgia kontra Bizottság egyesített ügyekben 1982. február 16-án hozott ítéletére (EBHT 1982., 593. o., 9–15. pont), amelyben véleménye szerint a Bíróság megállapította, hogy a csatlakozási szerződés aláírásának időpontja és annak hatálybalépésének időpontja között elfogadott aktusok az említett szerződés hatálybalépésének napjától az új tagállamokra nézve jogilag kötelezőek.

21 Végül a Bizottság úgy véli, hogy a Lengyel Köztársaságnak a válaszban előadott azon érvelése, miszerint még ha az 1972/2003 rendelettel szembeni kereset esetében a keresetindítási határidő le is járt volna, a kereset mindenesetre elfogadható lenne a 735/2004 rendelettel hozzáadott termékek tekintetében, az eljárási szabályzat 48. cikke 2. §-a értelmében vett új jogalapnak minősül, ezért elfogadhatatlan.

22 A Lengyel Köztársaság emlékeztet, hogy a csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az Unió intézményei a csatlakozás előtt elfogadhatják az említett okmány 41. cikkében említett intézkedéseket, amelyek csak a szóban forgó szerződés hatálybalépése esetén és napján lépnek hatályba. Ezen utóbbi körülmény ugyanúgy megkülönbözteti az 1972/2003 rendeletet a Közösségek intézményei által a csatlakozást megelőzően elfogadott más aktusoktól, mint az a tény, hogy az említett rendeletben szereplő „tagállamok” kifejezés mind a korábbi, mind az új tagállamokra vonatkozik.

23 Ezért és valamely új tagállam csatlakozását megelőző időszakban elfogadott valamennyi aktus esetében az EK 230. cikk által meghatározott határidő megkérdőjelezése nélkül a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy amennyiben az 1972/2003 rendeletet a csatlakozási okmány alapján fogadták el, és annak ő mint tagállam a címzettje volt, joga volt a csatlakozásától számított két hónapos határidőn belül keresetet indítania.

24 A Lengyel Köztársaság e tekintetben jelzi, hogy a fenti 20. pontban hivatkozott Halyvourgiki és Helleniki Halyvourgia kontra Bizottság és Bizottság kontra Ausztria

ügyben hozott ítélet – szemben az 1972/2003 rendelettel – nem a csatlakozási okmány alapján elfogadott jogi aktusokat érinti.

25 A Lengyel Köztársaság ezenkívül úgy véli, hogy mivel az 1972/2003 rendeletnek az Európai Unió tagállamai 2004. május 1-jétől címzettjei, azt a csatlakozási okmány II. melléklete 22. fejezete (1) bekezdésének megfelelően az Európai Unió 20 hivatalos nyelvén kell kihirdetni. Következésképpen az említett rendelet kihirdetési eljárása nem 2003. november 11-én, hanem 2004. május 1-jén fejeződött be, amely időponton vagy időponttól kezdve ezt a rendeletet a 20 hivatalos nyelven kihirdették.

26 A Lengyel Köztársaság szerint ezt az álláspontot megerősíti azon ítélkezési gyakorlat, miszerint mivel a közösségi szövegek különböző nyelvi változatai egyaránt hitelesek, azok értelmezése maga után vonja a nyelvi változatok összehasonlítását (a Bíróság 283/81. sz., Cilfit és társai ügyben 1982. október 6-án hozott ítéletének [EBHT 1982., 3415. o.] 18. pontja). 2003. november 11-én ugyanis nem hirdették ki a az 1972/2003 rendeletet lengyelül, és ezért azt nem lehetett helyesen értelmezni.

27 A Lengyel Köztársaság továbbá azzal érvel, hogy 2004. május 1-je valamennyi tagállam esetében a keresetindítási határidő kiindulópontja, és nem csupán az ezen időpontban csatlakozott tagállamok esetében, ami érvényteleníti a Bizottságnak a keresetindítási határidők eltérő lejáratára alapított érvelését.

28 A Lengyel Köztársaság megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság feltevése kisebb bírói jogvédelmet jelent az új tagállamokra nézve, amelyeket különösen érint az 1972/2003 rendelet. Márpedig a szóban forgó rendeletet tagállami minőségükben kell, hogy megtámadhassák, mivel e tagállamok annak ilyen minőségükben címzettjei.

29 A Lengyel Köztársaság ugyanis azt állítja, hogy nem privilegizált félként a csatlakozás előtt az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján nem tudott volna benyújtani keresetet az 1972/2003 rendelettel szemben, mivel egyrészt a szóban forgó rendelet általánosan alkalmazandó jogi aktusnak, és nem az említett rendelkezés értelmében vett egyedi határozatnak minősül, másrészt a Bíróságnak a területi önkormányzatok által indított keresetekre vonatkozó ítélkezési gyakorlata értelmében nem érinti őt közvetlenül és személyében (a Bíróság C-452/98. sz., Nederlandse Antillen kontra Tanács ügyben 2001. november 22-én hozott ítélete [EBHT 2001., I-8973. o.] és C-142/00. P. sz., Bizottság kontra Nederlandse Antillen ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-3483. o.] 69. pontja). A Lengyel Köztársaság ugyanis úgy véli, hogy csak azok a jogi aktusok tekinthetők úgy, hogy az említett területi önkormányzatokat személyükben érintik, amelyek megakadályozzák az említett területi önkormányzatokat abban, hogy feladataikat az általuk megfelelőnek tartott módon végezzék (az Elsőfokú Bíróság T-288/97. sz., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben 1999. június 15-én hozott ítélete [EBHT 1999., II-1871. o.]). Márpedig az 1972/2003 rendelet e tekintetben nem korlátozta a Lengyel Köztársaság jogait.

30 A Lengyel Köztársaság azzal is érvel, hogy az EK 241. cikk nem minősül az 1972/2003 rendelettel szembeni hatékony jogorvoslati lehetőségnek, mivel nem képez önálló keresetindítási jogot, és csak járulékosan gyakorolható egy másik jogalapon indult eljárás keretében. Továbbá az 1972/2003 rendelet érintett rendelkezései olyan pontosak, hogy nem képezik részletesebb végrehajtási intézkedések elfogadásának az alapját, ami megakadályozza, hogy az EK 241. cikk alapján azok alkalmazhatatlanságára hivatkozzanak. Ezenkívül valamely tagállam az EK 230. cikkben előírt határidő lejáratát követően védekezésként nem kérdőjelezheti meg valamely közösségi jogi aktus érvényességét annak megállapítására irányuló eljárásban, hogy e tagállam nem teljesítette kötelezettségeit, mivel azt nem ültette át. Következésképpen a Bizottság álláspontja azzal jár, hogy megfosztja őt az 1972/2003 rendelettel szembeni keresetindítási jogtól.

31 Másodlagosan a Lengyel Köztársaság a válaszában azzal érvel, hogy a 2004. június 28-án benyújtott jelen kereset mindenesetre elfogadható a Hivatalos Lapban 2004. április 21-én kihirdetett 735/2004 rendelettel hozzáadott termékeket illetően, mivel a Lengyel Köztársaság a 735/2004 rendelettel módosított 1972/2003 rendelettel szemben indított megsemmisítés iránti keresetet.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

32 Az EK 230. cikk ötödik bekezdése alapján a keresetet „az intézkedés kihirdetésétől […] vagy ennek hiányában attól a naptól számított két hónapon belül kell megindítani, amikor arról a felperes tudomást szerzett". Már e rendelkezés szövegéből is következik, hogy a jogi aktusról való tudomásszerzés napja a keresetindítási határidő kiindulópontjaként kiegészítő jellegű a jogi aktus kihirdetése vagy közlése napjához képest (lásd a Bíróság C-122/95. sz., Németország kontra Tanács ügyben 1998. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-973. o.] 35. pontját).

33 Fontos azt is megjegyezni, hogy az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályozás szigorú alkalmazása a jogbiztonság követelményének, illetve annak a feltételnek felel meg, hogy az igazságszolgáltatás során ne érvényesülhessen hátrányos megkülönböztetés, sem önkényes bánásmód (a Bíróság C-59/91. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 1992. február 5-én hozott végzésének [EBHT 1992., I-525. o.] 8. pontja; a Bíróság C-137/92. P. sz., Bizottság kontra BASF és társai ügyben 1994. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-2555. o.] 40. pontja; a Bíróság C-239/97. sz., Írország kontra Bizottság ügyben 1998. május 7-én hozott végzésének [EBHT 1998., I-2655. o.] 7. pontja, és C-406/01. sz., Németország kontra Parlament és Tanács ügyben 2002. május 17-én hozott végzésének [EBHT 2002., I-4561. o.) 20. pontja). Ezenkívül az eljárási határidők szigorú betartása megfelel a gondos igazságszolgáltatás és az eljárásgazdaságosság követelményének (a Bíróság C-310/97. P. sz., Bizottság kontra AssiDomän Kraft Products és társai ügyben 1999. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5363. o.] 61. pontja). Végül valamely kereset késedelmes jellege olyan eljárásgátló ok, amelyről hivatalból kell dönteni (a Bíróság 108/79. sz., Belfiore kontra Bizottság ügyben 1980. június 5-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 1769. o.] 3. pontja).

34 A jelen ügyben az 1972/2003 rendeletet 2003. november 11-én hirdették ki a Hivatalos Lapban. Ezen időponttól kell tehát számítani a keresetindítási határidő lejártának napját.

35 Az eljárási szabályzat 101. cikke 1. §-ának a) pontja alapján „a napokban, hetekben, hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon kezdődik, amikor az esemény bekövetkezett, vagy a cselekményt végrehajtották; az esemény bekövetkezésének vagy a cselekmény végrehajtásának napja a kérdéses határidőbe nem számít

bele". Továbbá az eljárási szabályzat 102. cikke 1. §-ának alkalmazásában, ha intézmény által hozott jogi aktus elleni eljárás kezdeményezésére nyitva álló határidő a jogi aktus kihirdetésével kezdődik, ezt a határidőt a 101. cikk 1. §-ának a) pontja értelmében ennek a jogi aktusnak a Hivatalos Lapban való kihirdetésétől számított tizennegyedik nap végétől kell számítani. Ebből következik, hogy a jelen ügyben a két hónapos keresetindítási határidőt 2003. november 25. éjféltől kell számítani.

36 Ezenkívül az eljárási szabályzat 101. cikke 1. §-ának b) pontja arról rendelkezik, hogy a hónapokban megállapított határidő annak a napnak az elteltével jár le, amelyik az utolsó hónapban ugyanazt a számot viseli, mint az a nap, amelyen a határidő kezdetére okot adó esemény bekövetkezett, vagy cselekmény végrehajtásra került. A jelen keresetindítási határidő tehát 2004. január 25-én éjfélkor járt le.

37 Azonban figyelembe véve a tíznapos átalányhatáridőt, amellyel a távolságra tekintettel az eljárási határidők az eljárási szabályzat 102. cikkének 2. §-a alapján meghosszabbodnak, az 1972/2003 rendelettel szembeni kereset benyújtására nyitva álló teljes határidő 2004. február 4-én éjfélkor járt le.

38 Márpedig a Lengyel Köztársaság a jelen keresetet 2004. június 28-án nyújtotta be. Ebből következik, hogy azt az 1972/2003 rendeletre tekintettel késedelmesen indították.

39 Ezt a megállapítást a Lengyel Köztársaság egyetlen érve sem kérdőjelezheti meg.

40 Először is a Lengyel Köztársaságnak az 1972/2003 rendelet azáltal történt hiányos kihirdetésére alapított érvelésével kapcsolatban, hogy azt nem az Európai Unió 20 hivatalos nyelvén hirdették ki, meg kell jegyezni, hogy az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i módosított 1. tanácsi rendelet (HL 1958. 17., 385. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 3. o.)

4. cikkének 2003. november 11-én alkalmazandó változata előírja, hogy a „rendeleteket és az egyéb általánosan alkalmazandó okmányokat a tizenegy hivatalos nyelven kell megszövegezni”.

41 Ugyanis mivel a csatlakozási szerződés 1. cikke azt írja elő, hogy a csatlakozási okmány rendelkezései az említett szerződés szerves részét képezik, azok ugyanabban az időpontban lépnek hatályba, mint ez utóbbi. Ezért a nyelvekre vonatkozó, a csatlakozási okmány II. melléklete 22. fejezetének (1) bekezdésében előírt szabályok módosításai, amelyek az intézmények munkanyelvei között magukban foglalják az új tagállamok nyelveit, csak 2004. május 1-jén léptek hatályba.

42 Ebből következik, hogy a Bizottság nem volt köteles az 1972/2003 rendeletet 2003. november 11-én lengyelül kihirdetni, és hogy azt az ebben az időpontban kihirdetett nyelvi változatok alapján lehetett értelmezni.

43 Másodszor az arra alapított érvvel kapcsolatban, hogy az 1972/2003 rendelet a csatlakozási szerződés hatálybalépése esetén és napján, vagyis 2004. május 1-jén lép hatályba, nem összetévesztendő a valamely jogi aktussal szembeni kifogás emelésére vonatkozó jogosultság, amely az összes közzétételi alakszerűségi előírás teljesítéséhez kapcsolódik, és meghatározza a keresetindítási határidő kezdetét, az említett jogi aktus – elhalasztható – hatálybalépésével (lásd ebben az értelemben Poiares Maduro főtanácsnok fenti 9. pontban hivatkozott Lengyelország kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre vonatkozó indítványának [EBHT 2007., I-8929. o., I-8962. o.] 23. pontját).

44 Az EK 230. cikk ötödik bekezdése a keresetindítási határidő kiindulópontjaként nem a jogi aktus hatálybalépésének időpontját írja elő. Bár az 1972/2003 rendelet a végrehajtásának időpontja és a címzetti köre tekintetében különbözik a közösségi vívmányok többi részétől, amint azt a Lengyel Köztársaság állítja, ez nem akadálya annak, hogy a keresetindítási határidő a szóban forgó rendelet kihirdetésétől számítva kezdődjön.

45 Harmadszor azon érvét, miszerint az 1972/2003 rendeletnek valamennyi tagállam, beleértve a Lengyel Köztársaságot, a címzettje oly módon, hogy ez utóbbi azt ilyen minőségében megtámadhatja, szintén el kell utasítani.

46 Először is ugyanis a csatlakozási okmány kifejezetten előírja a közösségi intézmények számára azt a lehetőséget, hogy a csatlakozási okmány aláírásának időpontja és az új tagállamok csatlakozásának időpontja között bizonyos intézkedéseket fogadjanak el anélkül, hogy rendelkeznének a közösségi jogi aktusok jogszerűségi felülvizsgálati rendszerétől való átmeneti eltérésekről.

47 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályozást szigorúan kell alkalmazni (lásd ebben az értelemben a Bíróság 152/85. sz., Misset kontra Tanács ügyben 1987. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 223. o.] 11. pontját), és hogy azoktól eltérni csak egészen rendkívüli körülmények között, előre nem látható esetben vagy *vis maior* esetén lehet (a Bíróság C-369/03. P. sz., Forum des migrants kontra Bizottság ügyben 2004. február 19-én hozott végzésének [EBHT 2004., I-1981. o.] 16. pontja). Márpedig a Lengyel Köztársaság nem magyarázza el, hogy őt illetően a jelen körülmények mennyiben egészen rendkívüliek, és mennyiben követelik meg az eljárási határidők szigorú alkalmazásának elvétől való eltérést, ezáltal megsértve a jogbiztonság elvét.

48 Harmadszor, ha a Lengyel Köztársaság érvét úgy kellene érteni, hogy azon a véleményen volt, hogy a várnia kellett a tagállami minőség megszerzéséig ahhoz, hogy keresetet nyújthasson be, hangsúlyozni kell, hogy az EK 230. cikkben előírt keresetindítási határidő általánosan alkalmazandó. A Lengyel Köztársaságnak nem kellett tagállamnak lennie. Ez a keresetindítási határidő rá mint jogi személyre mindenképpen alkalmazandó.

49 Végül a hatékony bírói jogvédelemhez való jogra alapított érvvel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot egyáltalán nem befolyásolja az eljárási határidőkre vonatkozó közösségi szabályozás szigorú alkalmazása, amely

többek között a jogbiztonság követelményének felel meg (a fenti 33. pontban hivatkozott Németország kontra Parlament és Tanács ügyben hozott végzés 20. pontja).

50 Ezenkívül bár a közösségi bíróság előtti eljárás megindításának feltételeit a hatékony bírói jogvédelem elvének figyelembevételével kell értelmezni, az ilyen értelmezés nem vezethet a Szerződésben kifejezetten meghatározott feltétel megkerüléséhez anélkül, hogy ne sérülnének a Szerződés által a közösségi bíróságokra ruházott hatáskörök (a Bíróság C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6677. o.] 44. pontja; lásd továbbá analógia útján a Bíróság C-75/02. P. sz., Diputación Foral de Alava és társai kontra Bizottság ügyben 2003. március 28-án hozott végzésének [EBHT 2003., I-2903. o.] 34. pontját).

51 Végül bár a közösségi bíróságok az EK 230. cikk második és negyedik bekezdésének értelmezésén keresztül valóban elismerték, hogy azok a személyek, akiknek az EK 230. cikk első bekezdésében említett jogi aktusokkal szemben nincs hatékony jogorvoslati lehetőségük, az említett jogi aktusokkal szemben megsemmisítés iránti kereshetőségi joggal rendelkezzenek (lásd ebben az értelemben a Bíróság 294/83. sz. Les Verts-ügyben 1986. április 23-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 1339. o.] 23. pontját; C-295/90. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1992. július 7-én hozott ítéletét [EBHT 1992., I-4193. o.] és C-65/90. sz., Parlament kontra Tanács ügyben 1992. július 16-án hozott ítéletét [EBHT 1992., I-4593. o.]), az a tény, hogy a keresetindítási határidő az 1972/2003 rendelet kihirdetésétől számítva kezdődött, nem akadályozta meg a Lengyel Köztársaságot abban, hogy az említett rendelet jogszerűségének felülvizsgálata céljából az Elsőfokú Bírósághoz forduljon. Állításával ellentétben e jogi aktussal szemben keresetet nyújthatott be az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján.

52 Ugyanis noha harmadik államok, beleértve a csatlakozás előtti új tagállamokat, nem igényelhetik a pesers félnek a közösségi szabályozás által a tagállamok számára kialakított jogállását, megilletik azok a lehetőségek, amelyeket ez a rendszer a jogi személyek jogvitában való részvételére ismer el (lásd ebben az értelemben Poiares Maduro főtanácsnok Lengyelország kontra Tanács ügyben hozott ítéletre vonatkozó, a fenti 43. pontban hivatkozott indítványának 40. pontját).

53 Ezt az értelmezést megerősíti az állam részegységeinek megsemmisítés iránti perindítási jogára vonatkozó azon ítélkezési gyakorlat, miszerint az EK 230. cikk negyedik bekezdésének célja megfelelő bírói jogvédelem biztosítása valamennyi

természetes és jogi személy számára, akiket és amelyeket a közösségi intézmények valamely jogi aktusa közvetlenül és személyében érint. Ennélfogva a kereshetőségi jogot kizárólag e cél alapján kell elismerni, és a megsemmisítés iránti keresetnek az előírt objektív feltételeknek megfelelő valamennyi személy – aki vagy amely rendelkezik a megkövetelt jogi személyiséggel, és akit vagy amelyet a megtámadott jogi aktus személyében és közvetlenül érinti – számára rendelkezésre kell állnia. Ez a megoldás akkor is érvényes, ha a felperes az e feltételeknek megfelelő közjogi szervezet (a fenti 29. pontban hivatkozott Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 41. pontja; lásd továbbá Poiares Maduro főtanácsnok Lengyelország kontra Tanács ügyben hozott ítéletre vonatkozó, a fenti 43. pontban hivatkozott indítványának 41. pontját), ami alkalmazandó volt az új tagállamokra az Európai Unióhoz való csatlakozásukat megelőzően.

54 A jelen ügyben az 1972/2003 rendelet valóban általános hatályú aktusnak, és nem az EK 249. cikk értelmében vett határozatnak minősül. Azonban valamely jogi aktus általános hatálya nem zárja ki, hogy az közvetlenül és személyében érinthessen bizonyos természetes vagy jogi személyeket (a Bíróság C-309/89. sz., Codorníu kontra Tanács ügyben 1994. május 18-án hozott ítéletének [EBHT 1994., I-1853. o.] 19. pontja és a fenti 29. pontban hivatkozott Nederlandse Antillen kontra Tanács ügyben hozott ítélet 55. pontja).

55 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a rendelethez hasonló, általános hatályú jogi aktus csak akkor érinthet személyükben természetes vagy jogi személyeket, ha az sajátos tulajdonságaik vagy olyan helyzet folytán vonatkozik rájuk, mely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal az EK 249. cikk értelmében egy határozat címzettjéhez hasonló módon egyéníti őket (a Bíróság C-451/98. sz., Antillean Rice Mills kontra Tanács ügyben 2001. november 22-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-8949. o.] 49. pontja, a fenti 50. pontban hivatkozott Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben hozott ítéletének 36. pontja és a fenti 29. pontban hivatkozott Bizottság kontra Nederlandse Antillen ügyben hozott ítéletének 65. pontja).

56 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy valamely állami részegységet valamely közösségi jogi aktus közvetlenül és személyében érint, amennyiben az ezen utóbbit közvetlenül megakadályozza abban, hogy önálló jogkörét saját belátása szerint gyakorolja (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-214/95. sz., Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-717. o.] 29. pontját és a fenti 29. pontban hivatkozott Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 31. pontját).

57 Ezt alkalmazni kell az Európai Unióhoz való csatlakozásuk előtt álló új tagállamokra is azon közösségi jogi aktusokkal kapcsolatban, amelyeket a csatlakozási szerződés általuk történt aláírását követően fogadtak el.

58 Márpedig meg kell állapítani, hogy az 1972/2003 rendelet rendelkezései különböző kötelezettségeket rónak a Lengyel Köztársaságra, és ezáltal közvetlenül érintik önálló jogköreinek a gyakorlását.

59 A Lengyel Köztársaság ugyanis az 1972/2003 rendelet 4. cikke alapján többek között köteles haladéktalanul elkészíteni bizonyos mezőgazdasági termékek 2004. május 1-jén rendelkezésre álló készleteinek a leltárát, és a szabad forgalomban lévő termékekből meglévő többletkészletek tulajdonosaival díjat megfizettetni, amelynek összege az ebben az időpontban alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámnak felel meg.

60 Ezenkívül az 1972/2003 rendelet 3. cikke arra kötelezi a Lengyel Köztársaságot, hogy a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes *erga omnes* behozatali vámmal megegyező összegű díjat alkalmazzon az említett rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében felsorolt azon termékekre, amelyek 2004. május 1-je előtt a területén szabad forgalomban voltak, és 2004. május 1-jén átmeneti megőrzés alatt vagy a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK rendelet (HL 1996. L 97., 38. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.) 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és (16) bekezdésének b)–g) pontjában meghatározott vámjogi rendeltetések vagy vámeljárások valamelyikének hatálya alatt állnak a kibővített Közösségben, vagy amelyek a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak.

61 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a tagállami minőség megszerzése előtt a Lengyel Köztársaságot közvetlenül és személyében érintette az 1972/2003 rendelet, és ezzel szemben az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján benyújthatott megsemmisítés iránti keresetet.

62 A fentiekből következik, hogy a keresetindítási határidőnek az 1972/2003 rendelet kihirdetésétől számított szigorú alkalmazása a jelen ügyben nem akadályozta meg a Lengyel Köztársaságot abban, hogy jogait érvényesítse, és hogy hatékony bírói jogvédelmet élvezzen.

63 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az 1972/2003 rendelettel kapcsolatban a jelen kereset késedelmes, és ezért mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

64 Következésképpen vizsgálni kell a Lengyel Köztársaság által másodlagosan hivatkozott azon érvet, miszerint mivel a jelen keresetet 2004. június 28-án nyújtották be, az mindenesetre elfogadható a Hivatalos Lapban 2004. április 21-én kihirdetett 735/2004 rendelettel hozzáadott termékek esetében.

65 Rögtön emlékeztetni kell arra, hogy a Lengyel Köztársaság esetében a 735/2004 rendelet többek között hozzáadott az 1972/2003 rendelettel előírt intézkedésekkel érintett termékek listájához hét terméket, amelyek azelőtt nem képezték hasonló intézkedések tárgyát (lásd a fenti 6. pontot).

66 Márpedig a jelen keresetet a Lengyel Köztársaság a többek között a 735/2004 rendelettel módosított 1972/2003 rendelettel szemben nyújtotta be. Ebből következik, hogy a Lengyel Köztársaság a keresetlevél benyújtásától kezdve vitatta, hogy a 735/2004 rendelettel hozzáadott termékek ugyanazon intézkedések tárgyát képezik, mint az 1972/2003 rendelettel eredetileg más termékek esetében bevezetett intézkedések.

67 El kell tehát utasítani a Bizottság azon álláspontját, miszerint a Lengyel Köztársaság azáltal, hogy a másodlagos érvére csak a válaszában hivatkozott, az eljárás folyamán új jogalapot hozott fel, amit tilt az eljárási szabályzat 48. cikke 2. §-ának első bekezdése.

68 Bár az imént elutasított eljárási jellegű érv az egyetlen, amelyre a kereset elfogadhatóságával szemben a Bizottság azzal kapcsolatban hivatkozott, hogy a 735/2004 rendelettel hozzáadott termékek az említett intézkedések tárgyát képezik, az elfogadhatóság jelen kérdését meg kell vizsgálni anyagi jogi szempontból is, mivel – amint a fenti 33. pontban szerepel – valamely kereset késedelmes jellege olyan eljárásgátló ok, amelyről hivatalból kell dönteni.

69 Mivel a Lengyel Köztársaság nem – az esetében – hét terméknek az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedésekkel érintett termékek listájához történő hozzáadását mint olyat, hanem az említett intézkedések jogszerűségét vitatja, meg kell vizsgálni, hogy a jelen keresetet a 735/2004 rendelettel hozzáadott termékekkel kapcsolatban nem kell-e elfogadhatatlannak tekinteni azzal az indokkal, hogy a Lengyel Köztársaság ezzel a jogalappal valójában nem az említett rendelettel történt módosítások jogszerűségét, hanem az 1972/2003 rendelettel eredetileg más termékek esetében bevezetett intézkedések jogszerűségét kérdőjelezi meg, megkerülve ezáltal az ezen utóbbira vonatkozó kizárási határidőt.

70 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy bár az olyan aktus jogereje, amelyet határidőn belül nem támadtak meg, nemcsak magára az aktusra vonatkozik, hanem minden későbbi, pusztán megerősítő jellegű aktusra is, amely megoldást a jog állandóságának szükségessége igazol, és amely érvényes minden egyedi aktusra, csakúgy mint az olyan normatív jellegű aktusokra, mint amilyen a rendelet, újra lehetőség nyílik kereset indítására, ha a rendelet valamelyik rendelkezése módosul, nemcsak kizárólag e rendelkezés, hanem az összes olyan, akár nem is módosított rendelkezés ellen is, amelyek egységes egészet alkotnak vele (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-299/05. sz., Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben 2007. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-8695. o.] 29. és 30. pontját).

71 Márpedig az olyan közösségi jogi aktusnak, amely alapján termékeket adtak hozzá egy listához, egységet kell képeznie az e lista termékeire vonatkozó intézkedéseket előíró

más közösségi jogi aktus rendelkezéseivel, mivel egyébként a termékeket a listához hozzáadó aktusnak nem lenne joghatása.

72 Hangsúlyozni kell továbbá, hogy valamely személyt, aki keresetindítási joggal rendelkezik olyan közösségi jogi aktussal szemben, amely alapján valamely lista termékeit bizonyos intézkedéseknek vetik alá, azonban a keresetet nem az előírt határidőn belül nyújtja be, ezen az alapon nem lehet megakadályozni abban, hogy a szóban forgó listához termékeket hozzáadó másik aktussal szembeni kereset keretében azon intézkedések jogellenességére hivatkozzon, amelyeknek e további termékeket azóta alávetették. Az ilyen intézkedések ugyanis az elfogadott második aktussal e listához hozzáadott termékek esetében új intézkedéseknek minősülnek. Az másodszorra elfogadott aktust az említett intézkedések vonatkozásában nem lehet tehát tisztán megerősítő aktusnak tekinteni.

73 Meg kell tehát állapítani, hogy a jelen kereset elfogadható annyiban, amennyiben azt úgy lehet értelmezni, mint a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmet, amennyiben a Lengyel Köztársaság esetében további hét terméket ugyanazon intézkedések alá vet, mint az eredetileg az 1972/2003 rendelettel más termékek esetében bevezetett intézkedések (a továbbiakban: vitatott intézkedések), amit a Lengyel Köztársaság e további hét termék esetében jogellenesnek tart. A Lengyel Köztársaságnak az 1972/2003 rendelet vitatott rendelkezéseivel szembeni jogalapjait és érveit ily módon kell értelmezni.

Az ügy érdeméről

74 A jelen kereset lényegében négy részből áll.

75 Az első részben a Lengyel Köztársaság a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztására öt jogalapra hivatkozik annyiban, amennyiben esetében e rendelet további hét termékre írja elő az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett

intézkedések alkalmazását, amelyet a Lengyel Köztársaság a szóban forgó termékek esetében jogellenesnek tart. Az első jogalapot az áruk szabad mozgása elvének a megsértésére alapítja. A második jogalapot a Bizottság említett intézkedések elfogadását érintő hatáskörének hiányára és a csatlakozási okmány 22. és 41. cikkének a megsértésére alapítja. A harmadik jogalapot az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére alapítja. A negyedik jogalapot az indokolás hiányára vagy elégtelenségére alapítja. Végül az ötödik jogalapot a bizalomvédelem elvének a megsértésére alapítja.

76 A második részben a Lengyel Köztársaság a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztására két jogalapra hivatkozik annyiban, amennyiben esetében e rendelet további hét terméket vet az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt intézkedés alá, amelyet a Lengyel Köztársaság a szóban forgó termékek esetében jogellenesnek tart. Az első jogalapot a csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésére alapítja. A második jogalapot az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetési tilalma elvének a megsértésére alapítja.

77 A harmadik részben a Lengyel Köztársaság a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztására egyetlen jogalapra hivatkozik annyiban, amennyiben esetében e rendelet az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő terméklistához további hét terméket ad hozzá, amely utóbbi rendeletet a Lengyel Köztársaság szerint a csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésével módosították.

78 Végül a negyedik részben a Lengyel Köztársaság a 735/2004 rendelet megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztására egyetlen jogalapra hivatkozik annyiban, amennyiben esetében e rendelet további hét terméket vet az összes vitatott intézkedés alá, amit a Lengyel Köztársaság a szóban forgó termékek esetében jogellenesnek tart. Az egyetlen jogalapot a hatáskörrel való visszaélésre alapítja.

79 Először a Lengyel Köztársaság által a kereset második részében hivatkozott jogalapokat kell megvizsgálni, majd a kereset harmadik, első és negyedik részeiben hivatkozott jogalapokat.

A kereset második részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben az további hét terméket vet az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett intézkedés alá

80 Az 1972/2003 rendelet (1) perambulumbekezdéséből kitűnik, hogy annak elkerülése érdekében, hogy a tíz új állam Európai Unióhoz való 2004. május 1-jei csatlakozása következtében a kereskedelem a mezőgazdasági piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön, átmeneti intézkedéseket kell hozni. Az említett rendelet (3) preambulumbekezdésében szerepel továbbá, hogy ezen eltérüléseket gyakran a bővítésre tekintettel mesterségesen előidézett termékmozgások okozzák, olyan termékek tekintetében, amelyek nem képezik az érintett állam rendes készleteinek részét, és hogy azonban a többletkészletek a nemzeti termelésből is származhatnak. Végül meghatározza, hogy ennélfogva visszatartó erejű terheket kell az új tagállamokban lévő többletkészletekre kiszabni.

81 Az 1972/2003 rendelet 4. cikke vezeti be ezt a terhet. Így az említett cikk (1) és (2) bekezdésének együttes olvasatából kiderül, hogy a csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének sérelme nélkül, és abban az esetben, ha a nemzeti szinten nem alkalmazandó szigorúbb előírás, az új tagállamok a szabad forgalomban lévő termékekből 2004. május 1-jén meglévő többletkészletek tulajdonosaira díjat vetnek ki, amely készletek többek között az új tagállamokba importált termékekből, valamint az ezen államokból származó termékekből állnak, amelyeknek a száma meghaladja a tulajdonosaiknál lévő szokásos készletek számát, figyelembe véve különösen a csatlakozást megelőző évek során rendelkezésre álló készletek átlagát.

82 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a csatlakozási okmány IV. mellékletének mezőgazdaságra vonatkozó 4. fejezete előírja:

„(1) Az új tagállamoknak a csatlakozás időpontjában meglévő, piactámogatási politikájuk részét képező állami készletei feletti rendelkezést a Közösség veszi át az intervenciós intézkedéseknek az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia-alap Garanciarészlege által történő finanszírozására vonatkozó általános szabályok megállapításáról szóló 1883/78/EGK tanácsi rendelet […] 8. cikkének alkalmazásából következő értéken. Az említett készletek kizárólag abban az esetben kerülnek átvételre, ha az adott termékeket érintő állami intervenciót közösségi jogszabályok írják elő, és a készletek megfelelnek az intervencióra vonatkozó közösségi követelményeknek.

(2) Az új tagállamok területén a csatlakozás időpontjában szabad forgalomban lévő olyan magán- vagy állami termékkészleteket, amelyek meghaladják a rendes átvihető készletnek tekinthető mennyiséget, ezeknek a tagállamoknak saját költségükre meg kell szüntetniük.

A rendes átvihető készlet fogalmát az egyes termékek tekintetében az egyes közös piacszervezések külön feltételei és céljai alapján kell meghatározni.

(3) A [fenti] 1. pontban említett készleteket le kell vonni a rendes átvihető készletet meghaladó mennyiségből.

[…]”

83 Ebből következik, hogy e rendelkezések értelmében az új tagállamok kötelesek a területükön meglévő egyes mezőgazdasági termékek többletkészleteit saját költségeikre megszüntetni, és kötelesek e készletekre díjat kivetni.

84 Végül az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése arról rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben említett díj (a továbbiakban: vitatott díj) összegét a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vám szerint határozzák meg, és hogy az e díjból származó összeg az új tagállam nemzeti költségvetéséhez van rendelve.

A csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésére alapított első jogalapról

– A felek érvei

85 A Lengyel Köztársaság elismeri, hogy a Bizottság, amennyiben hatásköreit a közös agrárpolitika területén gyakorolja, széles körű mérlegelési jogkörrel rendelkezik oly módon, hogy az e területen elfogadott intézkedés jogszerűségét egyedül a hatáskörrel rendelkező intézmény által követni kívánt cél megvalósítására való nyilvánvaló alkalmatlansága érintheti. Emlékeztet azonban, hogy az arányosság elve alapján a közösségi intézmények tevékenysége nem haladhatja meg a meghatározott cél eléréséhez elengedhetetlenül szükséges mértéket, és a megvalósítandó cél tekintetében a legkevésbé korlátozó megfelelő eszközöket kell használnia.

86 Márpedig a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a szóban forgó termékek többletkészleteinek tulajdonosait az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján terhelő díjak egyenértékűek az ezen időpontban alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámokkal, vagyis azzal a mértékkel, amely meghaladja a 2004. április 30-án hatályban lévő közösségi és lengyel behozatali vámok közötti különbséget. Ez

nyilvánvalóan aránytalan a kitűzött céllal, amely az 1972/2003 rendelet (3) preambulumbekezdése alapján a spekulációs ügyletek megelőzése.

87 E célt megerősíti az a tény, hogy a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése alapján hozott átmeneti intézkedéseknek meg kell akadályozniuk a közösségi és az új tagállambeli behozatali vámok közötti különbséghez kapcsolódó indokolatlan előnyöket. Az említett cikket ezért szintén megsértették.

88 Így a Lengyel Köztársaság elismeri, hogy az új tagállamokban 2004. április 30. előtt bizonyos mezőgazdasági termékeken fennálló, a közösségi vámoknál alacsonyabb nemzeti behozatali vámok arra ösztönözhetik a gazdasági szereplőket, hogy e termékeket azzal a céllal importálják az új tagállamokba, hogy a csatlakozásukat követően azokat a közös piacon értékesítsék. Elismeri azt is, hogy a Bizottság elfogadhat olyan intézkedéseket, amelyek célja megakadályozni vagy semlegesíteni a mezőgazdasági termékek készleteinek kialakulását. Azonban e kockázat elkerüléséhez az egyetlen megfelelő és arányos intézkedés olyan díj bevezetése, amelynek az összegét a közösségi és az új tagállambeli behozatali vámok között 2004. április 30-án fennálló különbségnek megfelelő vám alapján határozzák meg.

89 A Lengyel Köztársaság szerint az ítélkezési gyakorlat alátámasztja álláspontját. E tekintetben a Bíróság C-179/00. sz. Weidacher-ügyben 2002. január 15-én hozott ítéletére (EBHT 2002., I-501. o.) hivatkozik, amely az egyes mezőgazdasági termékek kereskedelme tekintetében Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozása következtében elfogadandó átmeneti intézkedésről szóló, 1994. december 19-i 3108/94/EK bizottsági rendelet (HL L 328., 42. o.) 4. cikke (3) bekezdésének jogszerűségét érintette. E rendelkezés a Közösségben 1994. december 31-én és az új tagállamokban ugyanezen időpontban alkalmazandó vámok közötti különbségben határozta meg a jelen ügyben alkalmazandó díjhoz hasonló díj összegét. A Lengyel Köztársaság ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy a Bíróság megerősítette, hogy a többletkészleteket sújtó, szóban forgó különleges díjakon keresztül a Bizottság célja pontosan az, hogy elősegítse az új tagállamoknak a közös piacok szervezésébe történő átmenetét, mivel az ilyen díjak célja egyrészt megakadályozni spekulációs célú készletek kialakulását, másrészt semlegesíteni azon gazdasági előnyöket, amelyekből az alacsony árú többletkészleteket felhalmozó gazdasági szereplők részesültek volna (az ítélet 22. pontja).

90 A Bíróság álláspontja megerősíti a Mischo főtanácsnok által kifejtett véleményt, aki a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletre vonatkozó indítványában (EBHT 2002., I-505. o., I-524. o.) kimondta, hogy a szóban forgó díjak nem sértik az arányosság elvét, mivel kizárólag azzal járnak, hogy a készlettulajdonosok szankcionálása nélkül indokolatlan előnyt szüntetnek meg (az ítélet 58. pontja).

91 A jelen ügyben a vitatott díjat nem lehetett volna bevezetni a „spekulációs termelés" megelőzése céljából. Mindenekelőtt a spekuláció ötlete elválaszthatatlanul a kereskedelemhez, és nem a termeléshez, főleg nem a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódik, amelynek a ciklusa hosszú, és számos objektív tényezőtől függ. Ráadásul a mezőgazdasági termelés hosszú termelési ciklusa miatt valamennyi esetleges spekulációs termelés csak a 2003-as termelési időszak vagy az azt megelőző évek során fordulhatott volna elő. Végül még el is ismerve a spekulációs termelés fennállását, és annak a 2003. november 11. és 2004. május 1-je közötti időszakban történő megakadályozásának a lehetőségét, kompenzációs vám kivetése elegendő lett volna a kitűzött cél megvalósításához.

92 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

93 A jelen jogalappal a Lengyel Köztársaság lényegében két érvet hoz fel. Először is megjegyzi, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján a 2004. május 1-jén szabad forgalomban lévő szóban forgó termékek többletkészleteinek tulajdonosaira kivetett díjak meghaladják a 2004. április 30-án hatályban lévő közösségi és lengyel behozatali vámok közötti különbséget, ami nyilvánvalóan aránytalan a spekulációs ügyletek megakadályozásából álló kitűzött céllal. Következésképpen a Bizottság megsértette az arányosság elvét.

94 Másodszor a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése alapján hozott átmeneti intézkedéseknek kizárólag a közösségi és az új tagállamokbeli behozatali vámok közötti különbséghez kapcsolódó indokolatlan előnyöket kell megakadályozniuk, és ezért a Bizottság az említett cikket is megsértette.

95 Először a Lengyel Köztársaság második érvét kell megvizsgálni.

96 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1972/2003 rendeletet többek között a csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése és a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése alapján fogadták el.

97 A csatlakozási szerződés 2. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A (2) bekezdés ellenére az Unió intézményei a csatlakozás előtt elfogadhatják a csatlakozási okmány [41. cikkében] [és] az okmány III–XIV. mellékletében […] említett intézkedéseket. Ezek az intézkedések csak [a csatlakozási szerződés] hatálybalépése esetén és napján lépnek hatályba.”

98 A csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben az új tagállamokban fennálló szabályozási rendből az agrárpolitikának a [csatlakozási okmányban] meghatározott feltételek szerinti alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenet elősegítése érdekében átmeneti intézkedésekre van szükség, ezeket az intézkedéseket a Bizottság fogadja el a cukor piacának közös szervezéséről szóló 1260/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 178., […] 1. o.) 42. cikkének

(2) bekezdésében említett eljárással, illetve adott esetben a mezőgazdasági piacok közös szervezéséről szóló egyéb rendeletek megfelelő cikkeivel vagy az alkalmazandó jogszabályokban meghatározott bizottsági eljárással összhangban. Az e cikkben említett átmeneti intézkedéseket a csatlakozást követő hároméves időszak alatt lehet meghozni, és azokat csak ez alatt az időszak alatt lehet alkalmazni […]"

99 Meg kell jegyezni, hogy a csatlakozási okmány 41. cikke első bekezdésének szövege nagyon közel áll az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság csatlakozása feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló módosított okmány (HL 1994. C 41., 21. o.) 149. cikke (1) bekezdésének szövegéhez. Márpedig az Európai Unió 1995-ös bővítését követően a Bíróság döntött arról a kérdésről, hogy bizonyos mezőgazdasági termékek új tagállamokban fennálló többletkészletei utáni terhet lehet-e úgy tekinteni, mint az említett tagállamokban fennálló szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az említett 149. cikk (1) bekezdése alapján történő alkalmazásából eredő szabályozási rendbe való átmenetet elősegítő intézkedést. A Bíróság úgy vélte, hogy a szóban forgó díjak ezt az átmenetet kívánták elősegíteni, mivel egyrészt céljuk a spekulációs célú többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, másrészt azon gazdasági előnyök semlegesítése, amelyekből az alacsony árú többletkészleteket ténylegesen felhalmozó gazdasági szereplők részesültek volna (a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 22. pontja).

100 Ezenkívül a Bíróság hangsúlyozta, hogy a többletkészletekre vonatkozó díjak a jelen esetben lehetővé tették az új tagállamoknak az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság csatlakozása feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló módosított okmány 145. cikkének (2) bekezdésében előírt azon kötelezettségük terhének az enyhítését, hogy az ilyen készleteket saját költségeikre megszüntessék (a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 23. pontja). Márpedig e rendelkezés szövege nagyon közel áll a csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezete (2) bekezdésének a szövegéhez.

101 Analógia útján ebből az következik egyrészt, hogy mind a spekulációs célú többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, mind az alacsony árú többletkészleteket felhalmozó gazdasági szereplők gazdasági előnyeinek a semlegesítése indokol-

hatja a csatlakozási okmány 41. cikke első bekezdése alapján valamely intézkedés Bizottság általi elfogadását, másrészt hogy a többletkészletekre vonatkozó díjakat úgy kell tekintetni, mint amelyek célja az új tagállamok közös piacok szervezésébe történő átmenetének az elősegítése annyiban, amennyiben az új tagállamok csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének (2) bekezdésében előírt azon kötelezettségének a terhét enyhítik, hogy az ilyen készleteket saját költségeikre megszüntessék.

102 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy az új tagállamokat a szóban forgó termékek területükön fennálló többletkészletei után díj kivetésére kötelezze.

103 E szakaszban meg kell állapítani, hogy a Lengyel Köztársaság azon érve, miszerint a vitatott díj azáltal sérti a fenti rendelkezést, hogy ez a rendelkezés kizárólag a közösségi behozatali vámok és az új tagállamok behozatali vámjai közötti különbséghez kapcsolódó előnyök megakadályozását teszi lehetővé, a vitatott díj összegével, és nem magával a díj kivetésével szembeni kritikát fogalmaz meg. Ezen értelmezést erősíti az a tény, hogy a Lengyel Köztársaság kizárólag az 1972/2003 rendelet 4. cikke (3) bekezdésének a jogellenességére hivatkozik, amely rendelkezés a vitatott díj összegét érinti, és nem az említett rendelet 4. cikke (1) és (2) bekezdéseire hivatkozik, amelyek magát a vitatott díj bevezetését, valamint a többletkészletek számítási módját érintik. Azonban a Lengyel Köztársaságnak a csatlakozási okmány 41. cikkével kapcsolatos, így értelmezett érve nem önálló, és azt azon első érve részének kell tekinteni, miszerint a vitatott díj nem arányos.

104 Ezen érvvel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az arányosság elve az ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog általános elveinek egyike. Annak megállapítása céljából, hogy a közösségi jog valamely rendelkezése megfelel-e az arányosság elvének, meg kell vizsgálni, hogy az általa alkalmazott eszközök alkalmasak-e a kitűzött cél megvalósítására, és nem lépnek-e túl az annak eléréséhez szükséges mértéken (a Bíróság 56/86. sz. Société pour l'exportation des sucres ügyben 1987. március 18-án hozott ítéletének [EBHT 1987., 1423. o.] 28. pontja és 47/86. sz. Roquette Frères ügyben 1987. június 30-án hozott ítéletének [EBHT 1987., 2889. o.] 19. pontja).

105 Ezen elv alapján valamely gazdasági szereplőket pénzügyi teherrel sújtó intézkedések jogszerűsége annak a feltételnek van alárendelve, hogy az intézkedéseknek a szóban forgó szabályozás által követett jogszerű célkitűzés elérésére alkalmasnak és ahhoz szükségesnek kell lennie, így amennyiben több megfelelő intézkedés kínálkozik, a kevésbé kényszerítő intézkedéshez kell folyamodni, és az okozott hátrányok a tekintetbe vett célokhoz képest nem lehetnek aránytalanul nagyok (a Bíróság C-8/89. sz. Zardi-ügyben 1990. június 26-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-2515. o.] 10. pontja).

106 Meg kell azonban határozni, hogy a Bizottság, amennyiben olyan hatásköröket gyakorol, amelyeket a Tanács vagy a csatlakozási okmány alkotói a Tanács által meghatározott szabályok végrehajtása érdekében a közös agrárpolitika területén a Bizottságra ruháznak, széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, aminek következtében az e területen meghozott intézkedésnek egyedül a hatáskörrel rendelkező intézmény által elérni kívánt cél megvalósítására való nyilvánvaló alkalmatlansága érintheti az ilyen intézkedés jogszerűségét (lásd a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 26. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

107 Fontos mindenekelőtt megjegyezni, hogy azt maga a Lengyel Köztársaság is elismeri, hogy a Bizottság elfogadhat olyan intézkedéseket, amelyek célja a mezőgazdasági termékek többletkészletei kialakulásának a megakadályozása. Azonban azzal érvel, hogy az arányosság elve alapján ezen intézkedéseknek nélkülözhetetlennek kell lenniük az Európai Unió 2004. május 1-jei bővítéséhez kapcsolódó spekulációs ügyletek megakadályozásához, és úgy véli, hogy ennek következtében elegendő olyan díj bevezetése, amelynek az összegét a közösségi és lengyel behozatali vámok közötti különbség alapján határozzák meg.

108 A Lengyel Köztársaság álláspontjának alátámasztására a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletre hivatkozik. Szerinte ez az ítélet megerősítette Mischo főtanácsnoknak az említett ítéletre vonatkozó, fenti 90. pontban hivatkozott véleményét, amelynek értelmében a szóban forgó díjak nem sértik az arányosság elvét, mivel kizárólag azzal járnak, hogy a készlettulajdonosok szankcionálása nélkül indokolatlan előnyt szüntetnek meg (58. pont).

109 Hangsúlyozni kell, hogy a vitatott díj esetében előírtakkal szemben a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben szóban forgó díj összege a közösségi és az új tagállamokban abban az időpontban hatályban lévő vámok közötti különbségnek felelt meg. Ezért korlátozhatta Mischo főtanácsnok a megállapítását arra, hogy e díj célja az említett államok gazdasági szereplői Európai Unió 1995-ös bővítéséhez kapcsolódó azon spekulációs érdekeinek a megszüntetése, hogy ezen időpont előtt felvásárolják a közösségi behozatali vámnál alacsonyabb behozatali vám alá tartozó mezőgazdasági termékeket, hogy aztán azokat a kibővített Közösségben értékesítsék.

110 Azonban a fentiek nem döntik el előre azt a kérdést, hogy egy magasabb összegű díjat is lehetne-e a követett célkitűzéssel arányosnak tekintetni.

111 E tekintetben fontos megjegyezni, hogy a Lengyel Köztársaság érvelésével ellentétben a Bizottság által a vitatott díjjal követni kívánt célkitűzés nem kizárólag a szóban forgó termékek kereskedelemből származó többletkészletei spekulációs célú kialakulásának a megakadályozása, hanem pusztán a többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, vagyis azon készleteké, amelyek nem képezik az új tagállamok rendes készleteinek a részét. Ez egyértelműen kiderül az 1972/2003 rendelet (3) preambulumbekezdéséből. E preambulumbekezdés ugyanis kimondja, hogy bár a kereskedelemnek a piacszervezéseket veszélyeztető eltérülését gyakran a bővítésre tekintettel mesterségesen előidézett termékmozgások okozzák, az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedésekkel leküzdendő többletkészletek a nemzeti termelésből is származhatnak.

112 Meg kell továbbá állapítani, hogy a Bizottság által elfogadott megközelítés koherens a csatlakozási okmány alkotóinak az új tagállamok költségére megszüntetendő többletkészletekkel kapcsolatos elgondolásával. A csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének (1) és (2) bekezdéséből ugyanis világosan kitűnik, hogy az új tagállamokban a nemzeti termelésből származó többletkészletek fennállása a mezőgazdasági piacok közös szervezésének zavaró tényezői. A csatlakozási okmány alkotói egyáltalán nem korlátozták a fent említett kötelezettséget kizárólag a kereskedelemből származó készletekre.

113 A fentiek fényében meg kell vizsgálni, hogy a Lengyel Köztársaságnak sikerült-e bizonyítania, hogy a vitatott díj összegének a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámok alapján történő meghatározása nyilvánvalóan meghaladja azt a mértéket, amely a többletkészletek kialakulásának az elkerüléséhez szükséges, függetlenül azok eredetétől.

114 E tekintetben először is a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy valamely díj, amelynek az összegét a lengyel és a közösségi behozatali vámok között 2004. április 30-án fennálló különbségnek megfelelő vám alapján határozzák meg, elegendő a többletkészletek kialakulása kockázatának az elkerüléséhez. Azonban bár egy ilyen díj hasznos lehet a behozatalból származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozásához, közel sem nyilvánvaló, hogy az elegendő lenne a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozásához is.

115 Ha ugyanis a szóban forgó termékek 2004. május 1-je előtti behozatala a közösségi behozatali vámmal egyenértékű, sőt magasabb lengyel behozatali vám alá tartozott volna, vagy ha ezek lengyelországi vagy a Közösségen belüli ára közötti különbség olyan lett volna, hogy a közösségi és a lengyel vám közötti különbségnek megfelelő vám azt nem kompenzálhatta volna, a vitatott díj összege e különbségnek megfelelő vám alapján történő rögzítésének nem lenne visszatartó ereje a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulására, ahogy ezt maga a Lengyel Köztársaság is elismerte a tárgyalás során. Márpedig ilyen készletek kialakulhattak volna az Európai Unió 2004. május 1-jei bővítésére tekintettel az új tagállamokban letelepedett gazdasági szereplőknél is különösen akkor, ha ezen időpont előtt a szóban forgó termékek ára magasabb volt a Közösségben, mint Lengyelországban, vagy ha azok Közösségben történő termelése a közös agrárpolitika keretében meghatározott, az adott össztermelés megállapítására irányuló korlátozásoknak volt alávetve.

116 A nemzeti termelésből származó e többletkészletek, amelyek után nem kell díjat fizetni, 2004. május 1-jétől megzavarhatják a közösségi piacot. Ráadásul a Lengyel Köztársaság köteles lenne a szóban forgó készleteket a csatlakozási okmány IV. mellékletének 4. fejezete alapján megszüntetni, és ezért a lengyel gazdasági szereplők nem feltétlenül lennének jobb helyzetben a szóban forgó termékek többletkészleteire vonatkozó

vitatott díj elmaradása esetén, míg a Lengyel Köztársaság elvesztené az említett díjból származó bevételeit, és fizetnie kellene azok megszüntetését.

117 Másodszor a Lengyel Köztársaság a szóban forgó termékekkel kapcsolatban továbbá azzal érvel, hogy lehetetlen a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulása, mivel a termelési ciklusuk hosszú, és nem lett volna lehetséges a 735/2004 rendelet elfogadásától a csatlakozás időpontjáig számított hat hónapban többletkészletek felhalmozása céljából többet termelni.

118 Mindazonáltal anélkül, hogy dönteni kellene ezen utolsó megállapítás megalapozottságáról, meg kell jegyezni, hogy a Lengyel Köztársaság nem bizonyította, hogy a többletkészletek nem alakulhattak ki a 735/2004 rendelet elfogadása előtt. Márpedig azon mezőgazdasági termékekkel kapcsolatban, amelyek ára az új tagállamokban alacsonyabb a közösségi árnál, az említett államokban letelepedett gazdasági szereplők nyilvánvaló érdeke, hogy attól az időponttól kezdve, amelytől a 2004. május 1-jei bővítést valószínűnek tartják, ami előfordulhatott már a bővítést megelőző mezőgazdasági év folyamán vagy azt megelőzően is, a származási államukban történő értékesítéseiket korlátozzák azon készletek felhalmozása céljából, amelyeket ezt követően a kibővített Közösség piacán értékesíthetnek.

119 A fenti gazdasági szereplők minden érdeke megvan arra továbbá, hogy kiviteleiket olyan árukra koncentrálják, amelyek esetében a legnagyobb az árkülönbség, valamint olyan árukra, amelyek a legkönnyebben felhalmozhatók azon szóban forgó termékek hátrányára, amelyeknek a közösségi és nemzeti ára a legközelebb áll egymáshoz. Ezen utóbbi ügylet a bővítés előtt rendelkezésre álló termelési kapacitás növelése miatt szintén okozhatja a szóban fogó termékek többletkészleteinek túlzott mennyiségét.

120 Végül hangsúlyozni kell, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése az új tagállamoknak bizonyos mérlegelési mozgásteret hagy annak meghatározása érdekében, hogy a szóban forgó termékek területükön található készletei a rendes piaci

magatartás által igazolt tevékenység eredményei-e, ami ez esetben lehetővé teszi számukra, hogy azokat ne minősítsék „többletkészletnek”. Ez lehetővé teszi, hogy e készletek tulajdonosaira kizárólag azokban az esetekben vessenek ki díjat, amikor a többletkészletek kialakulása piaci zavarok kockázatával jár, és megerősíti az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett intézkedésnek a követett célkitűzéssel arányos jellegét.

121 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Lengyel Köztársaságnak nem sikerült bizonyítania a vitatott díj összege 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vám alapján történő meghatározásának a követett célkitűzésnek nyilvánvalóan nem megfelelő vagy azzal aránytalan jellegét. Következésképpen a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére alapított második jogalapról

– A felek érvei

122 A Lengyel Köztársaság hangsúlyozza, hogy az Európai Unió 1995-ös bővítése során az akkori új tagállamokat hozzá képest eltérően kezelték. Megjegyzi, hogy az akkor elfogadott átmeneti intézkedésekkel ellentétben a 2004. május 1-jén szabad forgalomban lévő szóban forgó termékek többletkészleteinek a tulajdonosaira alkalmazandó vitatott díj összege meghaladja a 2004. április 30-án fennálló közösségi és lengyel vámok közötti különbségnek az összegét. Következésképpen úgy véli, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt intézkedést a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésével fogadták el.

123 A Lengyel Köztársaság úgy véli ugyanis, hogy az olyan igazolatlan előnyök megszüntetésére irányuló díj kivetése, amelyek az új tagállambeli gazdasági szereplők esetében a többletkészletek birtoklásához és e gazdasági szereplők olyan helyzetbe kerüléséhez kapcsolódhatnak, mint amelyben a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplők voltak, igazolná e két típusú gazdasági szereplő eltérő bánásmódját. Ilyen helyzet merült fel a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletben. Ezzel szemben a vitatott díj a lengyel gazdasági szereplőket a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplőknél igazolatlanul kedvezőtlenebb helyzetbe hozza.

124 A Lengyel Köztársaság szerint a Bizottság nem igazolhat ilyen hátrányos megkülönböztetést olyan tényezőkkel, mint az érintett piac mérete, a szóban forgó termékek árkülönbségei e piacokon vagy az export-visszatérítés mértéke, mivel ha a Bizottság a vitatott díj összegének meghatározásánál valóban figyelembe vette volna ezeket a tényezőket, annak új tagállamonként változnia kellett volna. Márpedig az Európai Unió 1995-ös bővítése során elfogadott átmeneti intézkedésekkel ellentétben a vitatott díj összege egyforma volt az új tagállamok összes gazdasági szereplője esetében.

125 Végül a Lengyel Köztársaság szerint irreleváns az, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése az új tagállamoknak nagy szabadságot enged annak meghatározása érdekében, hogy a készletek a rendes piaci magatartás által igazolt tevékenység eredményei-e vagy spekulációs tevékenységek eredményei is egyúttal, mivel a jelen jogalap azon vitatott díj összegét érinti, amelyet a többletkészletek tulajdonosainak fizetniük kell.

126 A Bizottság vitatja ezeket az érveket.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

127 A jelen jogalap keretében a Lengyel Köztársaság először is megjegyzi, hogy a lengyel gazdasági szereplők és a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplők közötti eltérő bánásmód állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetésnek minősül.

128 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a mezőgazdasági piacok közös szervezése területén a közösségi termelők vagy fogyasztók közötti hátrányos megkülönböztetés EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében előírt tilalmának elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható. A piacok közös szervezése keretében hozott intézkedések tehát csak olyan objektív kritériumok alapján differenciálhatók régiók, vagy más termelési vagy fogyasztási feltételek szerint, amelyek a tagállamok területe közötti különbségtétel nélkül biztosítják az előnyök és hátrányok érdekeltek közötti arányos elosztását (a Bíróság 203/86. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 1988., 4563. o.] 25. pontja).

129 Márpedig a mezőgazdaság új tagállamokbeli helyzete gyökeresen eltért a régi tagállamokétól (a fenti 9. pontban hivatkozott Lengyelország kontra Tanács ügyben hozott ítélet 87. pontja). A gazdasági szereplők e két kategóriája ugyanis az Európai Unió 2004-es bővítését megelőzően különböző szabályok, kvóták és termeléstámogatási mechanizmusok alá tartozott. Ezenkívül, míg a közösségi intézmények a mezőgazdasági piacok közös szervezése sajátos intézkedésein keresztül meg tudták akadályozni a többletkészletek Közösségen belüli kialakulását, nem tudták megakadályozni a többletkészleteknek a jövőbeli tagállamok területén történt kialakulását. Ezért írja elő a csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének (1)–(4) bekezdése az új tagállamok számára azt a kötelezettséget, hogy saját költségükre szüntessék meg a többletkészleteiket, anélkül hogy párhuzamos kötelezettséget előírna a korábbi tagállamok számára, amit a Lengyel Köztársaság elfogadott az említett okmány aláírásának időpontjában.

130 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a lengyel gazdasági szereplők helyzete és a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplők helyzete nem tekinthető összehasonlíthatónak.

131 Másodszor a Lengyel Köztársaság az 1995-ben az Európai Unióhoz csatlakozott tagállamokhoz képest az őt érintő eltérő bánásmódot hangsúlyozza.

132 Márpedig e tekintetben elég megjegyezni, hogy az Európai Unió minden egyes bővítése során a mezőgazdaság területén elfogadandó átmeneti intézkedéseket a mezőgazdasági piaci zavarok olyan tényleges kockázataihoz kell igazítani, amelyeket e bővítés magában hordozhat. Következésképpen az intézmények nem kötelesek két egymás követő bővítés keretében egyenértékű átmeneti intézkedéseket alkalmazni.

133 Különösen, a Bizottság az Európai Unió 1995-ös és 2004-es bővítése során fennálló különbségek között figyelembe vehette azt a tényt, hogy a többletkészletek felhalmozódása miatt a közösségi piacon okozott zavarok kiküszöbölésének a célját az új tagállamok piacainak 2004. évi mérete és sokkal magasabb termelési kapacitása miatt nehezebb volt elérni 2004-ben, amit a Bizottság megállapít a beadványaiban anélkül, hogy a Lengyel Köztársaság e pontot vitatta volna. Ráadásul a Közösség és az új tagállamok közötti árkülönbségek is nagyobbak voltak. E két elem együtt jelentősen megnövelte a mezőgazdasági piacok destabilizálódásának kockázatát, és ezért igazolta komolyabb átmeneti intézkedések elfogadását.

134 E tekintetben a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy ha a Bizottság a vitatott díj összegének meghatározásánál valóban figyelembe vette volna ezeket a tényezőket, az minden új tagállam esetében különböző lett volna. Azonban nyilvánvaló, hogy minden új tagállam körülményeit figyelembe vették a vitatott díjnak alávetett termékek megnevezésekor, mivel az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (5) bekezdése alapján az említett lista minden új tagállam esetében különbözik, ami érvényteleníti a Lengyel Köztársaság érvét.

135 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Lengyel Köztársaságnak nem sikerült bizonyítania az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértését. A jelen jogalapot el kell tehát utasítani.

136 A fentiekre tekintettel el kell utasítani a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelmet, amennyiben e rendelet lengyel eredetű mezőgazdasági termékek hét kategóriáját veti az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt intézkedés alá.

A kereset harmadik részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben az hét terméket ad hozzá az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő termékek listájához

A felek érvei

137 A Lengyel Köztársaság mindenekelőtt azzal érvel, hogy a csatlakozási okmány 41. cikke alapján elfogadható átmeneti intézkedések alapvető célja a többletkészletek új tagállamokban történő felhalmozódásának, valamint az ezáltal a különböző mezőgazdasági piacokon okozott zavaroknak a megakadályozása. Ezen átmeneti intézkedéseknek tehát meg kell könnyíteniük az említett államok e többletkészletek megszüntetésére vonatkozó kötelezettségének a végrehajtását, amely kötelezettséget a csatlakozási okmány IV. mellékletének 4. fejezete írja elő.

138 Márpedig a Lengyel Köztársaság szerint a többletkészletek megszüntetésére vonatkozó e kötelezettség csak azon termékeket érinti, amelyek száma nemzeti szinten meghaladja a rendes átvihető készletnek tekinthető mennyiséget. Következésképpen az új tagállamokban lévő többletkészletek fennállásának megállapítása érdekében szükséges ugyan meghatározni az egyedi gazdasági szereplők tulajdonát képező szóban forgó termékek készleteit, ezt a megállapítást a csatlakozás napján nemzeti szinten kell megtenni. Ezért ha valamely nemzeti szinten meghatározott termékkészletek nem haladják meg a rendes mértéket, azok megszüntetésének a kötelezettsége, valamint

azok tulajdonosaira történő díjak kiszabása céltalan lenne a mezőgazdasági termékek kereskedelme csatlakozás miatti zavarainak a kockázata hiányában, mivel azt a tényt, hogy a szóban forgó termékek nagy mennyisége valamely gazdasági szereplő tulajdonában áll, kompenzálja ugyanezen termékek más gazdasági szereplőknél fellépő hiánya.

139 A Lengyel Köztársaság megjegyzi azonban, hogy 2004. május 1-jén az államok szintjén nem állapították meg az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdésének terméklistájában szereplő termékek, beleértve a 735/2004 rendelettel hozzáadott szóban forgó termékeket, többletkészleteinek fennállását. Még azokra a termékekre is utal, amelyek esetében a lengyel termelés 2003-ban a rendes szint alatt volt. Következésképpen a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdése nyolcadik francia bekezdésének elfogadásával a Bizottság túllépte a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése által számára elismert hatáskört, és azon elérendő céllal aránytalan intézkedést hozott, miszerint meg kell akadályozni a termékek többletkészleteinek spekulációs célú kialakulását.

140 A Lengyel Köztársaság jelzi továbbá, hogy vitatott intézkedés célkitűzése megakadályozhatja, hogy valamely Lengyelországban letelepedett gazdasági szereplő olyan gazdasági előnyhöz jusson, amely igazolatlan a Közösségben 2004. május 1-je előtt letelepedett gazdasági szereplőkhöz képest, ha az új tagállamokban az ezek szintjén mért többletkészletek hiányában nem áll fent a mezőgazdasági termékek kereskedelme zavarának a kockázata. Azonban ez a lehetőség nem szerepel az 1972/2003 rendelet preambulumában, és azt nem engedélyezi a csatlakozási okmány 41. cikke. Ráadásul nem akadályozza meg, hogy ez az intézkedés aránytalan legyen, mivel az nem arra korlátozódik, hogy azon igazolatlan előnyöket semlegesítse, amelyek az új tagállamok behozatali vámjaitól eltérő olyan közösségi behozatali vámok fennállásához kapcsolódnak, amelyekben az említett termékek többletkészleteivel rendelkező lengyel gazdasági szereplők részesülnek, hanem ezeket a vitatott díjjal bünteti.

141 Végül a Lengyel Köztársaság megjegyzi, hogy a mezőgazdasági termékek készletei spekulációs célú felhalmozásának fő oka azoknak a közösségi vámok és az új tagállamokban hatályban lévő nemzeti vámok közötti különbséghez kapcsolódó behozatalában rejlik. Azonban a szóban forgó termékeknek az 1972/2003 rendelet

4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő terméklistához való hozzáadása azzal a következménnyel jár, hogy azok tulajdonosait a 2004. május 1-jén alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámmal sújtja, míg bizonyos termékeket Lengyelországban már alávetettek olyan behozatali vámoknak, amelyek 2004. április 30-án hatályban voltak, és nem voltak alacsonyabbak az ezen időpontban hatályban lévő közösségi behozatali vámoknál.

142 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

143 A Lengyel Köztársaság számos, egymást követően vizsgálandó érvvel vitatja az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő terméklista módosításának jogszerűségét.

144 Először is a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a csatlakozási okmány 41. cikke alapján elfogadható átmeneti intézkedések alapvető célja a nemzeti szinten megállapítandó többletkészletek felhalmozódásának a megakadályozása oly módon, hogy amennyiben valamely tagállamban valamely termék nemzeti szintű készletei nem haladják meg a rendes mennyiséget, azon gazdasági szereplők, akik a készleteket szokatlanul nagy számban egyénileg halmozták fel, nem lesznek kötelesek azokat megszüntetni, mivel nem áll fenn a kereskedelem zavara. Ilyen körülmények között a szóban forgó termékeknek az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő terméklistához való hozzáadása jogellenes, mivel olyan termékeket érint, amelyek esetében nem állapították meg nemzeti szinten többletkészletek fennállását, valamint egyes olyan termékeket is, amelyek esetében a lengyel termelés 2003-ban a rendes szint alatt volt.

145 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Lengyel Köztársaság az álláspontját a csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezetének téves értelmezésére alapítja, ezért azt el kell utasítani.

146 E fejezet (2) bekezdésének azon megfogalmazása ugyanis, miszerint az új tagállamok területén a csatlakozás időpontjában szabad forgalomban lévő olyan magán vagy állami termékkészleteket, amelyek meghaladják a rendes átvihető készletnek tekinthető mennyiséget, ezeknek a tagállamoknak saját költségükre meg kell szüntetniük, ugyanolyan módon követeli meg a többletkészletek megszüntetését függetlenül attól, hogy azokat az egyéni gazdasági szereplők esetében vagy nemzeti szinten az összes gazdasági szereplő esetében állapítják meg.

147 Ezenkívül mind a spekulációs célú többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, mind az alacsony árú többletkészleteket felhalmozó gazdasági szereplők gazdasági előnyeinek a semlegesítése indokolhatja a csatlakozási okmány 41. cikke alapján valamely intézkedés Bizottság általi elfogadását (lásd a fenti 101. pontot). Ebből következik, hogy a Bizottság által az említett rendelkezés alapján elfogadható átmeneti intézkedések között találhatók az annak a megakadályozását célzó intézkedések, hogy az új tagállamokban letelepedett egyéni gazdasági szereplők ne halmozzák fel a szóban forgó termékek többletkészleteit 2004. május 1-je előtt azzal a céllal, hogy ezen időponttól azokat magasabb áron értékesítsék.

148 Hasonlóképpen fontos hangsúlyozni, hogy a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletben a Bíróság a többletkészletekre vonatkozó szóban forgó díjakat arányosnak és a csatlakozási okmányban meghatározott célkitűzésekkel összhangban lévőknek tekintette. Márpedig e díjat az abban az időben újnak minősülő tagállamból származó egyéni gazdasági szereplőre vetették ki azon többletkészletek miatt, amelyekkel rendelkezett, anélkül hogy az említett állam nemzeti szintjén megállapították volna készletek fennállását.

149 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy az 1972/2003 rendelet célja pontosan azt volt, amint a fenti 111. pontban is szerepel, hogy megakadályozza a többletkészletek kialakulását. A Bizottság ezért érvelt azzal – anélkül, hogy ezt a pontot a Lengyel Köztársaság vitatta volna –, hogy figyelembe vette maga a Lengyel Köztársaság által benyújtott statisztikai

információkat azon termékkategóriák meghatározása céljából, amely termékek spekulációs célból felhalmozhatók. Ilyen körülmények között nem róható fel a Bizottságnak, hogy bizonyos szóban forgó termékek esetében a többletkészletek nemzeti szintű fennállása nem került megállapításra 2004. május 1-jén. Ez a körülmény ugyanis lehet magának a rendelet visszatartó erejének köszönhető.

150 Végül fontos megjegyezni, hogy a szóban forgó termékek egyéni gazdasági szereplők tulajdonában lévő többletkészletei utáni díjfizetés azon feltételhez kötése, hogy az ilyen készletek fennállását nemzeti szinten megállapították, azzal járna, hogy a többletkészletek kialakulásának következményei az új tagállamokban letelepedett gazdasági szereplők vonatkozásában nem lennének sem méltányosak, sem előre láthatók.

151 Ez a helyzet ugyanis az új tagállamokban letelepedett bizonyos gazdasági szereplőket arra ösztönözhet, hogy 2004. május 1-je előtt a szóban forgó termékekből többletkészleteket halmozzanak fel azzal a céllal, hogy azokat ezen időpont után a közösségi piacon értékesítsék abban bízva, hogy a nemzeti szintű készletek nem haladják meg azok szokásos mennyiségét. Ebben az esetben e gazdasági szereplők 2004. május 1-jén kedvezőbb helyzetben lennének az ugyanezen tagállamban letelepedett olyan más gazdasági szereplőkkel szemben, akik spekulációs célból nem halmoztak fel a szóban forgó termékekből többletkészleteket, és ezáltal hozzájárultak az 1972/2003 rendelet célkitűzéseinek, valamint a csatlakozási okmány IV. melléklete 4. fejezete célkitűzéseinek a megvalósításához; és ez nem elfogadható.

152 Ezenkívül, ha szükséges lett volna meghatározni a szóban forgó termékek többletkészleteinek 2004. május 1-jei nemzeti szintű fennállását, az új tagállamokban letelepedett és az említett termékek többletkészleteit felhalmozó gazdasági szereplők ezen időpont előtt nem tudhatták volna, hogy kell-e fizetniük azon vitatott díjat, amelynek az összege esetlegesen magas lehet. Mindez bizonytalansági tényezőt vezet be nemcsak azok gazdasági tervezésébe, hanem a szóban forgó termékek piacának egészére nézve is, mivel az árak jelentős mértékben nőhetnek azon az alapon, hogy a termelés egy részét adott esetben különleges díj alá vethetik.

153 Másodszor a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő termékekre vonatkozó vitatott díj kivetése aránytalan, mivel nem arra korlátozódik, hogy semlegesítse azon igazolatlan előnyöket, amelyek az új tagállamok behozatali vámjaitól eltérő közösségi behozatali vámok fennállásához kapcsolódnak, és amelyekben az említett termékek többletkészleteivel rendelkező lengyel gazdasági szereplők részesülnek, hanem azokat a vitatott díjjal bünteti.

154 Ezen érv elutasításához elegendő emlékeztetni arra, hogy az 1972/2003 rendelettel bevezetett intézkedéseknek nem ezen előnyök semlegesítése az egyetlen jogos célja. Más jogos cél a többletkészletek kialakulásának a megakadályozása, és az alacsony árú készletek új tagállambeli gazdasági szereplők által a célból történő felhalmozásának a megakadályozása, hogy azokat a bővítést követően magasabb áron értékesítsék.

155 Ezenkívül, amennyiben a Lengyel Köztársaság által felhozott érv lényegében a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére tér vissza, a jelen ítélet 127–136. pontjára kell utalni.

156 Harmadszor a Lengyel Köztársaság előadja, hogy a mezőgazdasági termékek készletei spekulációs célú felhalmozásának fő oka azoknak a Tizenötök Közösségének vámjai és az új tagállamokban hatályban lévő vámok közötti különbséghez kapcsolódó behozatalában rejlik, és e tekintetben megjegyzi, hogy a módosított 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdése alapján bizonyos termékeket a vitatott díjnak vetnek alá, holott a 2004. április 30-án hatályban lévő lengyel behozatali vámok nem voltak alacsonyabbak a közösségi behozatali vámoknál.

157 Ezen érvnek nem lehet helyt adni.

158 Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy a Lengyel Köztársaság nem ad elő semmiféle okot, amelyből azt lehetne megállapítani, hogy a mezőgazdasági termékek készletei spekulációs célú felhalmozásának fő oka a Tizenötök Közösségének és az új tagállamoknak a behozatali vámjai közötti esetleges különbség.

159 Mindenesetre még ha ez a megállapítás igaz is lenne, tény az, hogy az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedések célkitűzései között nemcsak a készletek spekulációs célú kialakulásának a megakadályozása szerepel, amely spekuláció vagy a Közösségben, illetve az új tagállamokban ugyanazon termékre alkalmazandó behozatali vámok közötti különbséghez vagy az ezen államokban vámmentesen behozható kontingensek fennállásához kapcsolódik, hanem a nemzeti termelésből származó többletkészletek kialakulásának a megakadályozása is (lásd a fenti 111–116. pontot). Ezen utóbbi célkitűzés, amely közvetlenül következik a csatlakozási okmány IV. mellékletének 4. fejezetéből, nem lehetne teljes mértékben megvalósítható, ha az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdése arra korlátozódna, hogy azon termékek után veti ki a vitatott díjat, amelyek esetében a lengyel behozatali vámok a közösségi behozatali vámoknál alacsonyabbak voltak, amint arra az Elsőfokú Bíróság a fenti 114. és 115. pont emlékeztet.

160 A fenti megállapításokra tekintettel a jelen jogalapot el kell utasítani.

A kereset első részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben további hét terméket vet az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések alá

161 Meg kell jegyezni, hogy a csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezete a következőképpen rendelkezik:

„[…] A 2913/92/EGK […] és a 2454/93/EGK rendeletet az új tagállamok vonatkozásában az alábbi különös rendelkezéseknek megfelelően kell alkalmazni:

(1) A 2913/92 […] rendelet 20. cikkére tekintet nélkül, azok az áruk, amelyek a kibővített Közösségben a csatlakozás időpontjában átmeneti megőrzés alatt, vagy az e rendelet 4. cikkének 15. b) pontjában és 16. b)–g) pontjában [helyesen: 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és (16) bekezdésének b)–g) pontjában] meghatározott valamely vámjogi sors vagy vámeljárás alatt, vagy a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátáskor mentesülnek a vámok és egyéb vámintézkedések alól, feltéve hogy a következő okmányok valamelyikét bemutatják […]”

162 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikke pontosan a fenti rendelkezéstől, valamint a 2913/92 rendelet 20. és 214. cikkétől való eltéréssel alkalmazandó.

163 Így az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében az említett rendelet 4. cikkének (5) bekezdésében felsorolt azon termékekre, amelyek 2004. május 1-je előtt a Tizenötök Közösségében vagy valamely új tagállamban szabad forgalomban voltak, és 2004. május 1-jén átmeneti megőrzés alatt vagy a 2913/92 rendelet 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában és (16) bekezdésének b)–g) pontjában meghatározott vámjogi rendeltetések vagy vámeljárások valamelyikének hatálya alatt állnak a kibővített Közösségben, vagy amelyek a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátás napján érvényes *erga omnes* behozatali vámtételt kell alkalmazni. Azonban a fentiek nem alkalmazandók a Tizenötök Közösségéből exportált termékekre abban az esetben, ha az importőr bizonyítja, hogy nem került sor export-visszatérítés igénylésére az exportőr ország termékeire vonatkozóan.

164 Ezenkívül a szóban forgó cikk (3) bekezdése alapján a 4. cikk (5) bekezdésében felsorolt, harmadik országokból származó termékekre, amelyek 2004. május 1-jén valamely új tagállamban a 2913/92 rendelet 4. cikke (16) bekezdésének d) pontjában említett aktív feldolgozás, vagy 4. cikke (16) bekezdésének f) pontjában említett ideiglenes behozatal alatt állnak, és amelyeket ezen a napon vagy azt követően bocsátanak szabad forgalomba, a harmadik országokból érkező termékek szabad forgalomba bocsátása napján érvényes importvám alkalmazandó.

165 Hangsúlyozni kell egyrészt, hogy a 2913/92 rendelet 4. cikke (15) bekezdésének b) pontjában meghatározott vámjogi sors az áru beléptetése vámszabad területre vagy vámszabad raktárba, és másrészt a 2913/92 rendelet 4. cikke (16) bekezdésének b)–g) pontjában meghatározott vámeljárások az árutovábbítás, a vámraktározás, az aktív feldolgozás, a vámfelügyelet melletti feldolgozás, az ideiglenes behozatal és a passzív feldolgozás.

166 A 2913/92 rendelet 166. cikke a) pontja alapján a vámszabad területek és vámszabad raktárak a Közösség vámterületének részei vagy e területen elhelyezkedő és a terület többi részétől elkülönített helyiségek vagy területek, melyekben: a nem közösségi árukat a behozatali vámok és a kereskedelempolitika behozatali intézkedéseinek szempontjából úgy tekintik, mintha nem lennének a Közösség vámterületén, feltéve hogy azokat nem bocsátják szabad forgalomba, nem vonják más vámeljárás alá, illetve nem használják fel vagy el a vámjogszabályban előírt feltételektől eltérő feltételek mellett.

167 A 2913/92 rendelet 91. cikke alapján a külső árutovábbítási eljárás lehetővé teszi az alábbiakban meghatározott áru elszállítását a Közösség vámterületén belül egy adott pontról egy másikra:

„a) nem közösségi áru anélkül, hogy arra behozatali vámok és más terhek, vagy kereskedelempolitikai intézkedések vonatkoznának;

b) közösségi áru, amelyre harmadik országokba irányuló kivitelt is magában foglaló közösségi intézkedés vonatkozik, és amely tekintetében a kivitel megfelelő vámalakiságait már elvégezték.”

168 A 2913/92 rendelet 98. cikke alapján a vámraktározási eljárás során a következő árukat lehet vámraktárban tárolni: egyrészt a nem közösségi árukat, anélkül hogy azok behozatali vámok vagy kereskedelempolitikai intézkedések hatálya alá tartoznának és másrészt a közösségi árukat, amelyeknél a különleges tárgykörökre vonatkozó közösségi jogszabályok előírják, hogy vámraktárba helyezésük olyan intézkedések alkalmazásával jár, amelyek általában az ilyen áruk kiviteléhez kapcsolódnak.

169 Ugyanezen rendelet 114. cikkének a) pontja alapján az aktív feldolgozási eljárás lehetővé teszi, hogy a következő árukat a Közösség vámterületén egy vagy több feldolgozási műveletnek vessék alá: a Közösség vámterületéről végtermékként újrakivitelre szánt nem közösségi áru, anélkül hogy az ilyen áru behozatalivám-köteles vagy kereskedelempolitikai intézkedések hatálya alá tartozó lenne.

170 A 2913/92 rendelet 130. cikke alapján a vámfelügyelet melletti feldolgozási eljárás lehetővé teszi a Közösség vámterületén nem közösségi áruk felhasználását olyan műveletekben, amelyek megváltoztatják jellegüket vagy állapotukat anélkül, hogy azokra behozatali vámok vagy kereskedelempolitikai intézkedések vonatkoznának, és lehetővé teszi, hogy az ilyen műveletekből származó termékeket a rájuk vonatkozó behozatali vámtétel mellett bocsássák szabad forgalomba.

171 A 2913/92 rendelet 137. cikke alapján az ideiglenes behozatali eljárás lehetővé teszi – a behozatali vámok alóli teljes vagy részleges mentesség mellett, és anélkül, hogy kereskedelempolitikai intézkedések hatálya alá tartoznának – az újrakivitelre szánt nem közösségi áru felhasználását a Közösség vámterületén anélkül, hogy a használat miatti szokásos értékcsökkenést kivéve bármilyen változáson mennének keresztül.

172 A 2913/92 rendelet 145. cikkének (1) bekezdése alapján a passzív feldolgozási eljárás lehetővé teszi a közösségi áru ideiglenes kivitelét a Közösség vámterületéről

feldolgozási műveleteknek való alávetés céljából, és lehetővé teszi az ilyen feldolgozásból származó termékek teljes vagy részleges behozatali vámmentességgel történő szabad forgalomba bocsátását.

173 A fenti pontokból kiderül, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében hivatkozott vámjogi rendeltetés vagy vámeljárás többek között olyan helyzetekre vonatkozik, amelyekben az áruk anélkül lépik át a közösségi határt, hogy megfelelő vámot kellene utánuk fizetni vagy azért, mert a végső rendeltetésük még nem eldöntött, vagy azért, mert azokat nem közösségi piacra szánják. Ezek az áruk, amelyek 2004. május 1-jén közösségi áruvá váltak volna azon árukhoz hasonlóan, amelyek a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt álltak, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedés értelmében a szabad forgalomba bocsátás napján alkalmazandó *erga omnes* behozatali vám alá tartoznak.

Az áruk szabad mozgása elvének a megsértésére alapított első jogalapról

– A felek érvei

174 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében bevezetett díjak vámok, amire az a tény is utal, hogy azokat vámeljárások keretében a vámhivatalok szedik be a felfüggesztő eljárás alatt álló termékek után a közösségi határ átlépése során. Ezt a jelleget megerősíti továbbá először is az a tény, hogy az említett intézkedéseket a szóban forgó rendelkezés (1) bekezdésének szövege értelmében a csatlakozási okmány azon rendelkezéseitől eltérve kell alkalmazni, amelyek előírják a vámmentes termékek szabad forgalomba bocsátását, másodszor megerősíti egy analóg rendelkezés, vagyis a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia csatlakozása következtében a cukorágazatra vonatkozó átmeneti intézkedések megállapításáról szóló, 2004. január 14-i 60/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 9., 8. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 42. kötet, 125. o.) 5. cikke, amint azt a Bizottság e rendelet (6) preambulumbekezdésében említi, harmadszor megerősíti

az a tény, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése kifejezetten utal arra, hogy a „termékekre […] *erga omnes* behozatali vámtételt kell alkalmazni”.

175 A Lengyel Köztársaság megjegyzi, hogy az EK 25. cikk alapján a tagállamok között tilos bármilyen behozatali vám és azzal azonos hatású díj – amelyeket a tagállamok vagy a közösségi intézmények vezettek be – anélkül, hogy lehetőség lenne azok célja általi igazolásra.

176 E tilalom abszolút jellege alapján a Bíróság megállapította, hogy a közös agrárpolitika keretében a közösségi intézményeknek nyújtott hatásköröket legalábbis az átmeneti időszak végétől minden olyan intézkedés kizárásával kell gyakorolni, amelyek sértik a tagállamok közötti vámok, mennyiségi korlátozások vagy azokkal azonos hatású díjak vagy intézkedések megszüntetését (a Bíróság 80/77. és 81/77. sz., Les Commissionnaires Réunis és Les Fils de Henri Ramel egyesített ügyekben 1978. április 20-án hozott ítéletének [EBHT 1978., 927. o.] 35. pontja). Hasonlóképpen az említett tilalom alóli minden kivételt egyértelműen kell előírni, és szigorúan kell értelmezni (a fent hivatkozott Les Commissionnaires Réunis és Les Fils de Henri Ramel egyesített ügyekben hozott ítélet 24. pontja). Különösen az áruk szabad mozgásának elvétől való, a csatlakozási szerződések által bevezetett eltéréseket kell világosan és egyértelműen megadni, és megszorítóan értelmezni (a Bíróság C-233/97. sz. KappAhl-ügyben 1998. december 3-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-8069. o.] 18. és 21. pontja).

177 Következésképpen a Lengyel Köztársaság azon a véleményen van, hogy a Bizottság nem igazolhatja a bevezetett díjakat az 1972/2003 rendelet 4. cikkében szereplő többletkészletekre vonatkozó szabályok következményei kiküszöbölésének a szükségességével. Ezenkívül a Lengyel Köztársaság megjegyzi, hogy ezen utóbbi intézkedés célja a spekulációs célú magatartások megakadályozása, és hogy a bevezetett vámok és az ilyen magatartások között nincs semmiféle kapcsolat.

178 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

179 A Lengyel Köztársaság álláspontja nem tartható fent. Állításával ellentétben ugyanis az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt díj beszedése azért nem ellentétes a vámok és az azzal azonos hatású díjak EK 25. cikkben kimondott tilalmával, mivel az említett díj nem valamely tagállam által egyoldalúan bevezetett díj, hanem átmeneti jelleggel hozott közösségi intézkedés bizonyos, a tíz új államnak az Európai Unióhoz való csatlakozásából származó, közös agrárpolitikát érintő nehézségekre történő felkészülés céljából (lásd ebben az értelemben a Bíróság 136/77. sz. Racke-ügyben 1978. május 25-én hozott ítéletének [EBHT 1978., 1245. o.] 7. pontját).

180 Továbbá meg kell jegyezni, hogy a Bizottság az 1972/2003 rendeletet, és ezért ez utóbbi 3. cikkét is olyan rendelkezés, vagyis a csatlakozási okmány 41. cikke alapján fogadta el, amely számára olyan átmeneti intézkedések elfogadását teszi lehetővé, amelyek szükségesek az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez. Márpedig ezen átmeneti intézkedések állhatnak többek között az adott jogi helyzetre egyébként alkalmazandó normáktól – úgymint az EK 25. cikktől – való eltérésekből. Következésképpen az Elsőfokú Bíróság vizsgálatának csupán arra a kérdésre kell irányulnia, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett intézkedések a csatlakozási okmány e rendelkezése alapján elfogadható átmeneti intézkedések szerves részét képezik-e. Ha ugyanis ez a helyzet, ezt a rendszert alapvetően nem lehet bírálni azon az alapon, hogy ellentétes a csatlakozási szerződésnek és a csatlakozási okmánynak a vámok tilalmára vonatkozó rendelkezéseivel (lásd ebben az értelemben a Bíróság 119/86. sz., Spanyolország kontra Tanács és Bizottság ügyben 1987. október 20-án hozott ítéletének [EBHT 1987., 4121. o.] 15. pontját).

181 Ennek következtében a Lengyel Köztársaság nem hivatkozhat érvényesen az áruk szabad mozgása elvének és különösen az EK 25. cikknek a megsértésére az 1972/2003 rendelet 3. cikkében bevezetett díjak jogszerűségének a vitatása céljából. Legfeljebb azzal érvelhet, hogy a csatlakozási szerződés szabályaitól való, az említett rendelet 3. cikkében előírt eltérés meghaladja a Bizottságnak a csatlakozási okmány 41. cikke által nyújtott hatásköreit, amire a Lengyel Köztársaság a második jogalapjának a keretében hivatkozik, és amit ezért rögtön meg kell vizsgálni.

A Bizottság hatáskörének a hiányára és a csatlakozási okmány 22. és 41. cikkének a megsértésére alapított második jogalapról

– A felek érvei

182 A Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a csatlakozási okmány az Európai Unióhoz csatlakozó tagjelölt országok és az ez utóbbi közötti tárgyalások eredménye. Emlékeztet, hogy annak 22. cikke alapján „[a] [csatlakozási okmány] IV. mellékletében felsorolt intézkedéseket az abban a mellékletben meghatározott feltételekkel kell alkalmazni". Márpedig az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése alapján e rendelkezést a „csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetétől […] eltérve" kell alkalmazni, ami azt jelenti, hogy a Bizottság egyoldalú jogot tulajdonít magának a csatlakozási tárgyalások megállapításainak módosítására, megsértve ezzel a csatlakozási okmány rendelkezéseinek módosítási vagy felfüggesztési eljárásait, amelyeket az említett okmány 7–9. cikke ír elő.

183 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése a csatlakozási okmányban meghatározott feltételek mellett csupán alapot szolgáltathat azon átmeneti intézkedésekhez, amelyek a közös agrárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükségesek. Márpedig az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt átmeneti intézkedések célja nem a csatlakozási okmány kiegészítése, hanem olyan különböző megoldások bevezetése, amelyek megakadályoznák a Bizottságot az említett okmány IV. mellékletének 5. fejezetében előírt intézkedések elfogadásában és a csatlakozás feltételeinek hátrányára történő módosításában.

184 A Lengyel Köztársaság szerint a Bizottság nem állíthatja, hogy csak pontosította a csatlakozási okmány tartalmát, mivel az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedés eltérést vezet be a csatlakozási okmány IV. melléklete 5. fejezetében meghatározott felfüggesztő eljárás alkalmazási módjaihoz képest.

185 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

186 Igaz ugyan, hogy a Bizottság nem módosíthatja a csatlakozási okmány szövegét azon jogszabályi kereten kívül, amelyet e tekintetben a csatlakozási szerződés és a csatlakozási okmány meghatároz. Azonban a Bizottság helyesen jegyzi meg, hogy ez nem jelenti azt, hogy az említett okmány 41. cikke ne engedélyezné számára bármely olyan intézkedés elfogadását, amely az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agrárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükséges.

187 Fontos arra is emlékeztetni, hogy amint a jelen ítéletben korábban kifejtett megállapításokból kiderül, a 2004. május 1-jén szabad forgalomban lévő, új tagállamokban található termékek többletkészletei után fizetendő, az 1972/2003 rendelet 4. cikkében előírt díjak rendszere, amely magában foglalja többek között az egyéni gazdasági szereplők tulajdonában álló többletkészletekre vonatkozó díjakat, olyan átmeneti intézkedés, amelyet a Bizottság a csatlakozási okmány 41. cikkének első bekezdése alapján elfogadhat.

188 Ennek következtében a díjak e rendszere hatékony érvényesülésének a védelméhez szükséges intézkedéseknek szintén ez utóbbi rendelkezés alá kell tartozniuk, mivel egyébként a szóban forgó rendszer által követett és az új tagállamokban hatályban lévő szabályozási rendből a közös agárpolitikának az alkalmazásából adódó szabályozási rendbe való átmenet elősegítéséhez szükséges közösségi piaci célkitűzések nem valósulnának meg.

189 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy amint a Bizottság az első jogalapra adott válaszában érvelt, valamely felfüggesztő eljárás során vagy a kiviteli vámalakiságok elvégzését követően a kibővített Közösségben szállítás alatt álló termékekre az 1972/2003 rendelet 3. cikke alapján a szabad forgalomba bocsátásuk napján alkalmazandó *erga omnes* behozatali vámok kivetése nélkülözhetetlen-e az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a biztosításához.

190 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság széles hatáskörrel rendelkezik a közös agrárpolitika területén intézkedések elfogadására (a Bíróság 265/87. sz., Schräder HS Kraftfutter ügyben 1989. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 2237. o.] 22. pontja és C-445/00. sz., Ausztria kontra Tanács ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-8549. o.] 81. pontja). Az 1972/2003 rendelet 3. cikkének jogellenességét tehát csak azon következtetés levonása esetén lehet megállapítani, hogy az e rendelkezés által előírt intézkedés nyilvánvalóan szükségtelen az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a megőrzéséhez.

191 Amint a Bizottság megjegyzi, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések hiányában az új tagállamokban letelepedett gazdasági szereplők mesterségesen csökkenthetnék a szóban forgó termékek többletkészleteit azáltal, hogy azokat korábbi vagy új tagállamban vagy tagállamokban 2004. május 1-je előtt felfüggesztő eljárás alá helyezik. Így az említett gazdasági szereplők nem kötelesek az 1972/2003 rendelet 4. cikkében előírt díjat a származási országukban kifizetni, amennyiben ott 2004. május 1-jén nem rendelkeztek többletkészletekkel.

192 A felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek más tagállamokban továbbra is az ő rendelkezésük alatt állnának, és az érintett gazdasági szereplők azokat 2004. május 1-je után a kibővített Közösségben szabad forgalomba bocsáthatnák anélkül, hogy ki kellene fizetniük a vitatott díjat, ami lényegétől fosztaná meg az 1972/2003 rendelet 4. cikkének tartalmát.

193 Meg kell tehát állapítani, hogy az olyan intézkedések, mint az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírtak, szükségesek az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a megőrzéséhez.

194 Következésképpen, amennyiben a Lengyel Köztársaság a jelen jogalap keretében magát a Bizottság arra vonatkozó hatáskörét vitatja, hogy a tagállamokat a területükön 2004. május 1-jén felfüggesztő eljárás alatt álló termékek utáni díj kivetésére kötelezze, és nem e díjak formáját vagy arányos jellegét vitatja, a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére alapított harmadik jogalapról

– A felek érvei

195 A Lengyel Köztársaság megjegyzi, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy nem vetnek ki *erga omnes* behozatali vámokat a Tizenötök Közösségéből Lengyelországba exportált termékekre – abban az esetben, ha az importőr bizonyítja, hogy nem került sor export-visszatérítés igénylésére az exportőr ország termékeire vonatkozóan –, azonban ugyanezen kivételt megtagadja a Lengyelországból a Tizenötök Közösségébe exportált termékek esetében.

196 A Lengyel Köztársaság hozzáteszi, hogy az Európai Unió 1995-ös bővítését követően a Bizottság nem hajtott végre hasonló, hátrányosan megkülönböztető intézkedéseket.

197 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy ezt a hátrányos megkülönböztetést nem igazolja azon érv, miszerint a spekuláció kockázata főképp az áruknak a Lengyelországból a Tizenötök Közösségébe történő áramlásából adódik, amit egyáltalán nem bizonyítottak. Ráadásul még ha valóban fenn is állna az áruknak főleg Lengyelországból történő áramlásából adódó kockázat, ez nem igazolná az elfogadott intézkedéseket, mivel azok nemcsak a „többletkészletekre", hanem ezen áruk minden mennyiségére vonatkoznak. Márpedig ha a spekulációs kockázat abból állna, hogy a lengyel mezőgazdasági termékeket felfüggesztő eljárás alá helyezik azzal a céllal, hogy azoknak a kibővített Közösségben történő szabad forgalomba bocsátására spekuláljanak, a csatlakozás időpontja előtt hatályban lévő, a 2004. május 1-jén felfüggesztő eljárás alá helyezett termékekre alkalmazandó preferenciális vámok fenntartása elegendő megelőző intézkedés lett volna.

198 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

199 Amint arra a fenti 128–130. pont emlékeztet, bár a közösségi mezőgazdasági termelők közötti hátrányos megkülönböztetés EK 34. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében kimondott tilalmának elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható, 2004. május 1-jén az új tagállamokban a mezőgazdaság helyzete gyökeresen eltért a régi tagállamok helyzetétől.

200 Ez azt jelenti, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem következhet pusztán abból, hogy különböző jogszabályokat alkalmaznak az új tagállamok és a korábbi tagállamok gazdasági szereplőivel szemben.

201 A jelen ügyben, amint a Bizottság helyesen megjegyzi, bár az 1972/2003 rendelet 3. cikke (2) bekezdésében előírt rendelkezéseknek az új tagállamokból származó termékekkel kapcsolatban annak megakadályozása a célja, hogy a gazdasági szereplők a 2004. május 1-je előtt felhalmozott készleteket valamelyik felfüggesztő eljáráson keresztül mesterségesen csökkenthessék abból a célból, hogy azokat ezen időpont után mint a behozatali vámok alól mentesülő termékeket szabad forgalomba bocsássák, e rendelkezéseknek nyilvánvalóan más a célja a Közösségből származó olyan termékekkel kapcsolatban, amelyek felfüggesztő eljárás alatt állnak, vagy a kiviteli alakiságok elvégzése után a kibővített Közösségben történő szállítás alatt állnak.

202 Mivel ugyanis ezen utóbbi termékek után nem kell az 1972/2003 rendelet 4. cikkében említett vitatott díjat kifizetni, az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett rendelkezések célja ezekkel kapcsolatban nem lehet a szóban forgó díj hatékony érvényesülésének a megőrzése.

203 Éppen ellenkezőleg, bár az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett rendelkezések célja többek között annak elkerülése, hogy a Közösségből 2004. május 1-je előtt exportált és export-visszatérítésben részesülő mezőgazdasági termékeket ezután a kiviteli alakiságok elvégzését követően felfüggesztő eljárás alá helyezzék, vagy a kibővített Közösségben történő szállítás alatt álljanak, és szabad forgalomban legyenek az Európai Unió területén anélkül, hogy azok után vámot fizettek volna, mivel e termékek ok nélkül ismét részesülhetnének export-visszatérítésben. Ezt a célkitűzést az 1972/2002 rendelet (4) preambulumbekezdése mondja ki:

„(4) El kell kerülni, hogy azon áruk, amelyekre 2004. május 1-jét megelőzően export-visszatérítést fizettek, egy második visszatérítésben részesüljenek, ha 2004. április 30. után egy harmadik országba exportálják azokat."

204 Kizárólag ezért van az, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése mentességet ír elő abban az esetben, ha a gazdasági szereplő bizonyítja, hogy e termékekre vonatkozóan korábban nem került sor export-visszatérítésre.

205 Mivel az 1972/2003 rendelet 3. cikke rendelkezéseinek két célkitűzését szükségszerűen különböző szabályokon keresztül érik el az egyrészt az új tagállamokból származó és másrészt a Tizenötök Közösségéből származó, felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek esetében, különböző szabályrendszerek e két termékkategóriára történő alkalmazását nem lehet hátrányosan megkülönböztetőnek minősíteni.

206 Végül a Lengyel Köztársaság azon érvével kapcsolatban, miszerint az Európai Unió 1995-ös bővítését követően a Bizottság nem hajtott végre hasonló intézkedéseket, elegendő csupán azt megállapítani, hogy amint a fenti 132. pontban szerepel, a Közösség minden egyes bővítése során a mezőgazdaság területén elfogadandó átmeneti intézkedéseket a mezőgazdasági piacok zavarainak olyan tényleges kockázataihoz kell igazítani, amelyeket e bővítés magában hordozhat. Következésképpen az intézmények nem kötelesek két egymás követő bővítés keretében egyenértékű átmeneti intézkedéseket alkalmazni.

207 A jelen jogalapot tehát el kell utasítani.

Az indokolás hiányára vagy elégtelenségére alapított negyedik jogalapról

– A felek érvei

208 A Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a hátrányosan megkülönböztető, az 1972/2003 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett intézkedések bevezetése az említett rendelet 3. cikkének alapvető részét képezik anélkül, hogy az e tekintetben a legcsekélyebb indokolást tartalmazná.

209 A Lengyel Köztársaság elutasítja különösen azt az ötletet, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikke alapján bevezetett intézkedés indokolása analógia útján alkalmazható az említett rendelet 3. cikkében bevezetett intézkedésekre, mivel e rendelkezések különböző átmeneti intézkedéseket határoznak meg.

210 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkével bevezetett intézkedések indokolásának magukban kell foglalniuk legalább azon körülmények leírását, amelyek igazolják bizonyos termékcsoportok esetében a felfüggesztő eljárás területére vonatkozó különös rendelkezések bevezetését, azon mód meghatározását, amely alapján az elfogadott intézkedés a csatlakozási okmány 41. cikkében meghatározott célkitűzés megvalósítását szolgálja, valamint a Tizenötök Közösségének és az új tagállamoknak az állampolgárai közötti különbségtételt igazoló okokat.

211 A Lengyel Köztársaság továbbá azzal érvel, hogy a 3108/94 rendelet alapján az Európai Unió 1995-ös bővítése során bevezetett átmeneti intézkedést a szóban forgó rendelet második preambulumbekezdésében megfogalmazott sokkal pontosabb indokolás kísérte, mint az 1972/2003 rendelet 3. cikkével bevezetett intézkedésekét. Ráadásul

ez az intézkedés kevésbé korlátozó, mint az 1972/2003 rendelet 3. cikkével bevezetett intézkedés, ami megerősíti az ez utóbbira vonatkozó indokolási kötelezettséget, mivel a közösségi hatóságnak kifejezetten ismertetnie kell az általa követett gondolatmenetet, ha a határozat jelentősen túlmutat a korábbi döntéseken (a Bíróság 73/74. sz., Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique és társai kontra Bizottság ügyben 1975. november 26-án hozott ítéletének [EBHT 1975., 1491. o.] 31. pontja, és C-350/88. sz., Delacre és társai kontra Bizottság ügyben 1990. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 1990., I-395. o.] 15. pontja).

212 Végül hasonló átmeneti intézkedést fogalmaz meg a 60/2004 rendelet 5. cikke, és annak egyedi indokolása szerepel annak (6) preambulumbekezdésében.

213 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

214 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikk által megkövetelt indokolásnak meg kell felelnie az adott jogi aktus jellegének, valamint világosan és egyértelműen kell megjelenítenie az azt meghozó intézmény érvelését, oly módon, amely lehetővé teszi az érintettek számára a meghozott intézkedés igazolásának megismerését és az illetékes bíróságnak a felülvizsgálat gyakorlását (lásd a Bíróság C-138/03., C-324/03. és C-431/03. sz., Olaszország kontra Bizottság egyesített ügyekben 2005. november 24-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10043. o.] 54. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

215 Ezt a követelményt az eset körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy azt a kérdést, hogy valamely jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek, nemcsak szövegére, hanem körülmé-

nyeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni (lásd a fenti 214. pontban hivatkozott Olaszország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

216 Amikor rendeletről van szó, az indokolás szorítkozhat egyfelől az aktus elfogadásához vezető általános helyzet, másfelől pedig az általa elérni kívánt általános célok megjelölésére (a Bíróság 3/83. sz., Abrias és társai kontra Bizottság ügyben 1985. július 3-án hozott ítéletének [EBHT 1985., 1995. o.] 30. pontja, és C-342/03. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2005. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-1975. o.] 55. pontja).

217 Ezenkívül ha valamely általános hatályú jogi aktusból kitűnik az intézmény által követett cél lényege, túlzás lenne külön indokolást megkövetelni az alkalmazott különböző technikai megoldásokra (lásd a Bíróság C-310/04. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-7285. o.] 59. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

218 E megállapítások fényében kell meghatározni azt, hogy az 1972/2003 rendelet indokolása elegendő-e az annak 3. cikkében említett intézkedések új tagállamokból származó termékekre történő alkalmazása vonatkozásában.

219 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az 1972/2003 rendelet indokolásának lényegét az említett rendelet (1)–(6) preambulumbekezdése tartalmazza.

220 Az 1972/2003 rendelet (1) preambulumbekezdése megállapítja, hogy annak elkerülése érdekében, hogy a csatlakozás következtében a kereskedelem a mezőgazdasági piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön, átmeneti intézkedéseket kell hozni.

221 A (2)–(4) preambulumbekezdés az export-visszatérítésekre vonatkozó intézkedéseket érintik.

222 A (3) preambulumbekezdés magyarázata szerint a kereskedelemnek a piacszervezéseket veszélyeztető eltérülését gyakran a bővítésre tekintettel mesterségesen előidézett termékmozgások okozzák, olyan termékek tekintetében, amelyek nem képezik az érintett állam rendes készleteinek részét. Az említett preambulumbekezdés hozzáteszi, hogy a többletkészletek a nemzeti termelésből is származhatnak, és hogy ennélfogva visszatartó erejű terheket kell az új tagállamokban lévő többletkészletekre kiszabni.

223 Végül az (5) és (6) preambulumbekezdés csupán azt állapítja meg, hogy az 1972/2003 rendeletben előírt intézkedések szükségesek és helyénvalók, valamint összhangban vannak valamennyi érintett irányítóbizottság véleményével, és egységesen kell őket alkalmazni.

224 Ebből következik, hogy a fenti preambulumbekezdések egyike sem tartalmazza kifejezetten azon különös indokokat, amelyek a Bizottságot az új tagállamokból származó termékekkel kapcsolatos, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések elfogadására vezették.

225 E tekintetben a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy a Bizottság az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említettekhez hasonló más intézkedéseket kifejezetten indokolt.

226 A Lengyel Köztársaság mindenekelőtt a 3108/94 rendelet második preambulumbekezdését idézi, amely véleménye szerint az említett rendelet 4. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdésére vonatkozik. E rendelkezés, amelynek értelmében az 1995. január 1-jén vámraktározás, aktív feldolgozás vagy ideiglenes behozatal alá helyezett nem közösségi árukat pótdíjazásnak vetik alá, amely adott esetben az új tagállam ezen időpontban fennálló díjain felül alkalmazandó az ezen időponttól számított szabad forgalomba bocsátás esetén, hasonlóságot mutat az 1972/2003 rendelet 3. cikkének rendelkezésével. Mindazonáltal, a Lengyel Köztársaság állításával ellentétben, az emlí-

tett rendelkezés pontos indokolása nem található meg a 3108/94 rendelet második preambulumbekezdésében. E preambulumbekezdés ugyanis csak azt állapítja meg, hogy az egyszerűsítés érdekében egy olyan elven alapuló rendszert kell alkalmazni, miszerint ha valamely Közösségen belüli művelet 1995. január 1-je előtt megkezdődött, az az ezen időpont előtt fennálló rendelkezések hatálya alatt marad.

227 A Lengyel Köztársaság idézte a 60/2004 rendelet (6) preambulumbekezdését is. Szerinte az az említett rendelet 5. cikkének egyedi indokolását tartalmazza, amely a cukorágazat esetében az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedéshez hasonló intézkedést vezet be. Így a 60/2004 rendelet (6) preambulumbekezdésének a magyarázata szerint a csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezete előírja, hogy azon áruk, amelyek a csatlakozás napján különböző típusú felfüggesztő eljárások alatt állnak, a szabad forgalomba bocsátáskor mentesülnek a vámok alól, feltéve hogy bizonyos követelmények teljesülnek. Kimondja azt is, hogy a cukorágazatban nagy a veszélye annak, hogy e lehetőségeket spekulációs célra használják fel, és hogy ez lehetővé tenné, hogy a piaci szereplők kijátsszák az e rendeletben megállapított kötelezettségeket arra nézve, hogy a saját költségükön eltávolítsák a piacról az új tagállamok hatóságai által megállapított, cukorból és izoglukózból meglévő többletmennyiségeket, illetőleg, hogy meghatározott díjat fizessenek abban az esetben, ha e mennyiségek eltávolításáról nem tudnak bizonyítékot szolgáltatni. Végül az említett preambulumbekezdés jelzi, hogy helyénvaló tehát az ilyen veszélyt jelentő termékekre a szabad forgalomba bocsátásukkor vám alkalmazása.

228 Azonban az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedéshez hasonló későbbi intézkedésre vonatkozó kifejezett indokolás fennállása nem dönti el előre azt a kérdést, hogy ezen utóbbi rendeletben hasonló meghatározásnak a hiánya szükségszerűen maga után vonja-e azt, hogy annak indokolása elégtelen a 3. cikkében említett intézkedések vonatkozásában.

229 E kérdés megválaszolása érdekében ezen intézkedéseket azok összefüggésébe kell helyezni. Amint az 1972/2003 rendelet (3) preambulumbekezdéséből kiderül, e rendelet alapvető célkitűzéseinek egyike annak elkerülése, hogy a többletkészletek kialakulása által a kereskedelem a piacok közös szervezését veszélyeztető módon eltérüljön.

230 E célkitűzést az 1972/2003 rendelet logikája szerint az említett rendelet 4. cikkében említett díj új tagállamokban fennálló többletkészletekre történő kivetésén keresztül hajtják végre, mivel az e díjazásnak az említett célkitűzés biztosításaa szempontjából megfelelő jellegére utalás kifejezetten szerepel a szóban forgó rendelet (3) preambulumbekezdésében.

231 Márpedig az 1972/2003 rendelet 3. cikkének szerepe az, hogy az új tagállamokból származó, felfüggesztő eljárás alá helyezett termékek esetében csupán kiegészítse az említett rendelet 4. cikkében bevezetett, a többletkészletek után kivetett díjak rendszerét, és pontosabban az, hogy e rendelkezés hatékony érvényesülését biztosítsa.

232 Ami ugyanis az új tagállamokból származó szóban forgó termékeket illeti, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedéseknek a díjkivetési rendszer kiegészítéséhez való szükségessége magától értetődő, mivel – amint a fenti 191–193. pontban szerepel – nyilvánvaló, hogy ezen intézkedések hiányában bármely olyan gazdasági szereplő, aki az említett rendelet 4. cikkében bevezetett díjjal sújtható termékekkel rendelkezik, mentesülhet a díj kifizetésének a kötelezettsége alól azáltal, hogy az érintett termékeket egy másik tagállamban az e rendelet 3. cikkében említett valamelyik vámeljárás alá helyezi.

233 Ebből következik, hogy ami az új tagállamokból származó szóban forgó termékeket illeti, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések a Bizottság részéről csupán technikai választásnak minősülnek, amelynek célja az említett rendelet 4. cikke hatékony érvényesülésének a biztosítása, mivel ez utóbbi rendelkezés a Bizottság azon céljának megvalósítását szolgáló fő technikai választása, hogy megakadályozza az új tagállamokban a többletkészletek kialakulását.

234 Következésképpen meg kell állapítani, hogy – a fenti 216. és 217. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel – a Bizottság nem volt köteles alaposabban indokolni az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések szükségességét, mivel az említett rendelet indokolása kifejezetten meghatározza a többletkészletek kialaku-

lása megelőzésének a célkitűzését és az említett készletek utáni díjkivetési rendszer bevezetésének a szükségességét (a (3) preambulumbekezdés), valamint az említett rendelet elfogadásához vezető általános helyzetet (az együttesen olvasott (1) és (3) preambulumbekezdés). A szóban forgó indokolást e tekintetben tehát elegendőnek kell tekintetni.

235 Ezt a megállapítást megerősíti azon összefüggés, amelyben az 1972/2003 rendeletet elfogadták. A Lengyel Köztársaság ugyanis nem vitatja, hogy szorosan közreműködött az említett rendelet elfogadásának eljárásában, mivel mint megfigyelő részt vett a rendelet elfogadását tárgyaló bizottság különböző ülésein. Továbbá a Lengyel Köztársaság e kérdéssel kapcsolatban igen jelentős mennyiségű levelet váltott a Bizottsággal. Végül az iratokból kitűnik, hogy a Bizottság hajlandóságot mutatott az említett rendeletre vonatkozó különböző kérdések megtárgyalására és e rendelet elfogadása előtt esetleges módosítások tekintetbevételére.

236 Hangsúlyozni kell azt is, hogy az iratokból kitűnik, hogy a Bizottság kimondottan tárgyalt a Lengyel Köztársasággal egyrészt arról a kérdésről, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett intézkedések elfogadása azon hatáskörökbe tartozik-e, amelyekkel az említett intézmény a csatlakozási okmány 41. cikke értelmében rendelkezett, és másrészt az említett intézkedések elfogadását alátámasztó okokról.

237 A fentiek fényében a jelen jogalapot el kell utasítani.

A bizalomvédelem elvének a megsértésére alapított ötödik jogalapról

– A felek érvei

238 A Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy azáltal, hogy bizonyos termékeket magasabb behozatali vám alá helyeznek, mint az Európai Unióhoz való csatlakozását közvetlenül megelőző időszak alatt fennálló preferenciális vámeljárásból adódó behozatali vám, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedéseket a bizalomvédelem elvének a megsértésével fogadták el.

239 A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy a lengyel gazdasági szereplőkhöz hasonlóan jogosan bízhatott abban, hogy azon árukra alkalmazandó eljárás, amelyek átmeneti megőrzés alatt vagy a vámeljárások valamelyikének hatálya alatt állnak, vagy amelyek a kiviteli alakiságok elvégzése után 2004. május 1-jét követően a kibővített Közösségbe történő szállítás alatt állnak, a csatlakozási okmány IV. mellékletének 5. fejezetében meghatározott elveknek megfelelően folyik, és hogy legalábbis a 2004. április 30-án hatályban lévő vámok a csatlakozás napjától kezdve legfeljebb csak átmeneti jelleggel nőnek.

240 E tekintetben a Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy bár a bizalomvédelem elve nem zárhatja ki a jövőben kialakuló feltételeknek megfelelő módosításokat vagy kiigazításokat, a szóban forgó átmeneti intézkedések meghaladják a kiigazítás mértékét, és a korábban a csatlakozási okmány által rendezett helyzet új szabályozásának minősülnek.

241 A Lengyel Köztársaság azon a véleményen van, hogy a Bizottság az ellenkérelmében elismeri, hogy a körültekintő gazdasági szereplők nem láthatták előre a megtámadott jogi aktus elfogadását, és megjegyzi, hogy a Bizottság megelégszik annak a megállapításával, hogy azok tevékenységüket az ezen okmányból következő követelményekhez igazíthatták volna. Márpedig egyrészt az 1972/2003 rendeletet a csatlakozás előtt nem hirdették ki lengyelül, másrészt a gazdasági szereplőknek a vitatott intézkedéshez való

esetleges alkalmazkodása vagy a kereskedelmi tevékenységük korlátozásából, vagyis a rendes kereskedelmi tevékenységük hátrányára vagy az *erga omnes* behozatali vámok kifizetéséből állhatott volna.

242 Ráadásul a Bizottságnak az *erga omnes* vámoknak megfelelő összegű behozatali vámok bevezetésének a céljára vonatkozó érvelése minden alapot nélkülöz, mivel az említett vámok nincsenek összefüggésben a spekuláció megelőzésével.

243 Végül a megtámadott intézkedés igazolása céljából a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítéletre való bármiféle utalás teljesen alaptalan, mivel az említett ítélet nem vonatkozik semmilyen, az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említetthez hasonló rendelkezésre.

244 A Bizottság vitatja a Lengyel Köztársaság érveit.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

245 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elvére a közösségi szabályozással szemben csak akkor lehet hivatkozni, ha maga a Közösség korábban olyan helyzetet teremtett, amely ilyen bizalmat keltett (lásd a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

246 Márpedig meg kell jegyezni, hogy a jelen ügyben a Közösség nem teremtett korábban olyan helyzetet, amely a Lengyel Köztársaság vagy a lengyel gazdasági szereplők számára jogos bizalmat kelthetett.

247 Mindenekelőtt a Közösség semmiképpen nem keltette jogi aktus vagy mulasztás útján az érdekelt ágazatban azt az érzést, hogy az átmeneti intézkedéseket, amelyek többek között a többletkészletek kialakulásán keresztül keltett közös piaci zavarok elkerülését célzó intézkedések hatékony érvényesülését szolgálják, ne fogadná el a 2004. május 1-jén bekövetkező bővítés alkalmával.

248 Ezután meg kell jegyezni, hogy azon szokásosan gondos gazdasági szereplőnek, aki 2004. május 1-je előtt a termékeket az 1972/2003 rendelet 3. cikkében említett eljárások valamelyike alá helyezte, a csatlakozási okmány Hivatalos Lapban történő kihirdetésétől kezdve tudnia kellett, hogy az említett okmány 41. cikkének első bekezdése alapján a Bizottság átmeneti intézkedéseket fogadhatott el az új tagállamokban fennálló szabályozási rendnek a közös piacszervezésekhez való kiigazítása céljából, amely intézkedéseknek adott esetben következményük lehetett a 735/2004 rendelet kihirdetésekor már kialakult többletkészletekre, valamint a felfüggesztő eljárás alatt álló termékekre (lásd ebben az értelemben a fenti 89. pontban hivatkozott Weidacher-ügyben hozott ítélet 33. pontját). Továbbá a jelen ügyben a Bizottság közölte a tervezett intézkedéseket a Lengyel Köztársasággal azon bizottság keretében, amely az 1972/2003 rendeletet elfogadását tárgyalta. A Lengyel Köztársaság így nem állíthatja, hogy sérült a jogos bizalma.

249 Ennek következtében a bizalomvédelem elvének a megsértésére alapított jogalapot el kell utasítani.

A kereset negyedik részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben további hét terméket vet valamennyi vitatott intézkedés alá

A felek érvei

250 A Lengyel Köztársaság megjegyzi, hogy a csatlakozási okmány 41. cikkében előírt követelmények ellenére a vitatott intézkedések nem könnyítik meg Lengyelországnak a közös agrárpolitika végrehajtásából adódó rendszerbe a csatlakozási okmányban meghatározott feltételek alapján történő átmenetét. Azok kizárólag a Tizenötök Közösségének az új tagállamokból származó mezőgazdasági termékek beáramlásához kapcsolódó versennyel szembeni védelmét szolgálják, figyelembe véve azok mezőgazdasági potenciálját.

251 Először is a Lengyel Köztársaság azzal érvel, hogy az 1972/2003 rendelet 3. cikke oda vezet, hogy az *erga omnes* közösségi vám szintjén a Lengyelországból a Tizenötök Közösségébe behozott mezőgazdasági termékek után díjat vet ki, ellenkező esetre azonban ezt nem teszi. Másodszor jelzi, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírt intézkedések a többletkészletek lengyel tulajdonosaira olyan vámterhet ró, amelynek összege jelentősen meghaladja a spekulációs célú ügyletekből származó előnyöket. Harmadszor hangsúlyozza, hogy az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő intézkedések arra kötelezik, hogy díjat vessen ki a mezőgazdasági termékek többletkészleteinek azon tulajdonosaira, akik esetében nem áll fenn a spekuláció kockázata, és akiknél nem állapítottak meg nemzeti szintű többletkészleteket. A Lengyel Köztársaság úgy véli, hogy ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a vitatott intézkedések valós célja a Tizenötök Közösségének az új tagállamok gazdasági szereplőinek tisztességes versenyével szembeni védelme, ami a Bizottság részéről hatáskörrel való visszaélésnek minősül.

252 A Bizottság úgy véli, hogy a jelen jogalapot el kell utasítani.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

253 Meg kell állapítani, hogy a jelen jogalap keretében a Lengyel Köztársaság csupán újból összegzi a jelen ítéletben már tárgyalt, keresetlevelének korábbi részeiben szereplő állításokat.

254 Ezért meg kell állapítani, hogy a jelen jogalap nem önálló, és hogy ezért hasonló indokokkal kell elutasítani, mint azon jogalapokat, amelyekből ez az összegzés áll.

255 Mindezekből az következik, hogy a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

256 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Lengyel Köztársaság pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján,

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (kibővített első tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) Az Elsőfokú Bíróság a Lengyel Köztársaságot kötelezi a saját, valamint a Bizottság költségeinek a viselésére.

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Jürimäe Soldevila Fragoso

Kihirdetve Luxembourgban, a 2009. június 10-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita alapját képező tényállás . . . . . II - 1555

Eljárás . . . . . II - 1560

Az elfogadhatóságról . . . . . II - 1562

A felek érvei . . . . . II - 1562

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1566

Az ügy érdeméről . . . . . II - 1575

A kereset második részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben az további hét terméket vet az 1972/2003 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett intézkedés alá . . . . . II - 1577

A csatlakozási okmány 41. cikkének és az arányosság elvének a megsértésére alapított első jogalapról . . . . . II - 1579

– A felek érvei . . . . . II - 1579

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1581

Az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére alapított második jogalapról . . . . . II - 1589

– A felek érvei . . . . . II - 1589

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1591

A kereset harmadik részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben az hét terméket ad hozzá az 1972/2003 rendelet 4. cikke (5) bekezdésének nyolcadik francia bekezdésében szereplő termékek listájához . . . II - 1593

A felek érvei . . . . . II - 1593

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1595

A kereset első részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben további hét terméket vet az 1972/2003 rendelet 3. cikkében előírt intézkedések alá . . . . . II - 1599

Az áruk szabad mozgása elvének a megsértésére alapított első jogalapról . . . . . II - 1603

– A felek érvei . . . . . II - 1603

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1605

A Bizottság hatáskörének a hiányára és a csatlakozási okmány 22. és 41. cikkének a megsértésére alapított második jogalapról . . . . . II - 1606

– A felek érvei . . . . . II - 1606

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1607

Az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének a megsértésére alapított harmadik jogalapról . . . . . II - 1609

– A felek érvei . . . . . II - 1609

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1610

Az indokolás hiányára vagy elégtelenségére alapított negyedik jogalapról . . . . . II - 1612

– A felek érvei . . . . . II - 1612

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1613

A bizalomvédelem elvének a megsértésére alapított ötödik jogalapról . . . . . II - 1619

– A felek érvei . . . . . II - 1619

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1620

A kereset negyedik részéről, amely a 735/2004 rendelet annyiban történő megsemmisítése iránti kérelemre vonatkozik, amennyiben további hét terméket vet valamennyi vitatott intézkedés alá . . . . . II - 1622

A felek érvei . . . . . II - 1622

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja . . . . . II - 1623

A költségekről . . . . . II - 1623